

Socialnämnden

Kallelse

Nämnd	Socialnämnden
Datum och tid	2022-06-22 kl.09.30
Plats	SR Gräsö, kommunhuset, Stångörsgatan 10, Östhammar
Sekreterare	Josefin Larsson
Ordförande	Lisa Norén (S)

Ärendelista

Alla ärenden: Lina Edlund

1. Val av justerare	3
2. Fastställande av föredragningslista	3
Personärenden	4
3. Övervägande enligt 14 § 3 st. LVU kl.09.30-10.00 Hatim Abu Rweileh, Yvonne Wahlbeck	4
4. Övervägande enligt 14 § 3 st. LVU	4
5. Övervägande enligt 14 § 3 st. LVU	4
6. Övervägande enligt 14 § 3 st. LVU	4
Övriga ärenden	5
7. Rapporter från verksamheten avseende ekonomi och kvalitet kl.10.00-10.30 Hatim Abu Rweileh, Jenny Melkerstrand	5
8. Redovisning av avvikelser och synpunkter för tertial 1 2022 kl.10.40-11.10 Yvonne Wahlbeck, Monika Eriksson	6
9. Ekonomisk uppföljning per maj 2022 kl.11.10-11.30 Mohammad Gharagozlou	7
10. Verksamhetsbesök på Albrektsgatan kl.13.00-14.30	8
11. Informationsärende; Råd för Social hållbarhet kl.14.45-15.00 Caroline Henning	9
12. Lägesrapport välfärdsteknik kl.15.00-15.30 Lena Nilsson Sääf	11
13. Lokalrevision socialnämnden kl.15.30-16.10 Lina Edlund, Marie Berggren	12

Socialnämnden

14. Information från förvaltningen kl.16.10-16.20 Lina Edlund	13
15. Rapporter	14
16. Redovisning av delegationsbeslut för juni 2022	15
17. Anmälningssärenden	16

Socialnämnden

1. **Val av justerare**
2. **Fastställande av föredragningslista**

Socialnämnden

Personärenden

Handlingar tillhörande personärenden delas ut på sammanträdet.

3. Övervägande enligt 14 § 3 st. LVU

4. Övervägande enligt 14 § 3 st. LVU

5. Övervägande enligt 14 § 3 st. LVU

6. Övervägande enligt 14 § 3 st. LVU

Socialnämnden

Övriga ärenden

Dnr SN-2022-64

7. **Rapporter från verksamheten avseende ekonomi och kvalitet**

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Barn och ungdom, myndighet och Korttidsenheten redogör för kvalitet och volym, ekonomi i balans samt attraktiv arbetsgivare.

Beslutsunderlag

Redovisas muntligt på sammanträdet

Beslutet skickas till

Lina Edlund, sektor Omsorg

Ida Eklöf, sektor Omsorg

Socialnämnden

Dnr SN-2022-59

8. Redovisning av avvikelser och synpunkter för tertial 1 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Föreligger avvikelser och synpunktsstatistik för tertial 1 2022.

Beslutsunderlag

Rapport analys avvikelser och synpunkter för tertial 1 2022.

Socialnämnden

Dnr SN-2022-21

9. Ekonomisk uppföljning per maj 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen gällande den ekonomiska uppföljningen.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har sedan januari 2021 antagna regler för kommunens budgetuppföljningsprocess som beskriver grundprinciper för budgetuppföljningen och hur ofta den ska rapporteras till nämnd. Grundprinciperna går ut på att uppföljningen i första hand ska fokusera på avvikelser, och att om prognosen visar på avvikelser så ska det tas fram en åtgärdsplan för att nå beslutade mål. Verksamheten har ett kontinuerligt ansvar att följa sin ekonomi, och minst varannan månad ska det göras en mer noggrann uppföljning med tillhörande årsprognos.

Ärendet har inte beretts på arbetsutskottet pga. sjukdom.

Ärendets behandling

Socialnämnden har fått redovisning av ekonomin: 2022-03-09 § 35 och 2022-04-06 § 45 och 2022-05-04 § 64 och 2022-06-01 § 78.

Beslutet skickas till

Lina Edlund, sektor Omsorg

Sara Ersund, sektor Verksamhetsstöd

Socialnämnden

10. Verksamhetsbesök på Albrektsgatan

kl.13.00-13.30 hjälpmedelsförrådet visar sin verksamhet

kl.13.30-14.00 Information från Östhammars hem

kl.14.00-14.30 servicebostaden Albrektsgatan visar sin verksamhet

Socialnämnden

Dnr SN-2022-5

11. Informationsärende; Råd för Social hållbarhet

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Råd för Social hållbarhet är ett länsövergripande råd på tjänstemannanivå. Rådets arbete utgår från en *Överenskommelse om regional samverkan* (bilaga 1). Överenskommelsen ses nu över och rådsmedlemmarna önskar se en breddad förankring av såväl rådet som överenskommelsen.

Länsstyrelsen är sammankallande för rådet och deltar gör; samtliga kommuner i Uppsala län, Länsstyrelsen, Region Uppsala, Migrationsverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Polisen, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, Nationellt centrum för kvinnofrid samt Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Från Östhammars Kommun deltar kommundirektör och tjänsteperson från sektor samhälle, som rådsmedlem respektive representant i samordningsgruppen.

Syftet med rådet är att skapa struktur och systematik i länets arbete för social hållbarhet. Fokus är gemensamma insatser som skapar ett mervärde för hela Uppsala län. Arbetet ska anpassas utifrån både lokala och regionala behov och prioriteringar och ska koordineras inom ramen för befintliga politiska uppdrag.

Arbetet som sker inom ramen för rådet är även ett sätt att förverkliga den *Regionala utvecklingsstrategin*, särskilt målområde *en region för alla*. Och att genomföra *Agenda 2030, de globala målen*, inom Uppsala län. Målet för samverkan är *att öka möjligheten till ett gott liv på lika villkor för hela länets befolkning*.

Överenskommelsen kompletteras med *Plan för regional samverkan inom prioriterade områden* (bilaga 2) samt av *Gemensamma pågående aktiviteter* (bilaga 3), som tillsammans konkretiserar de prioriteringar som rådet beslutat samverka om.

De prioriterade områdena för samverkan är;

- *Att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper.*
- *Att motverka mäns våld mot kvinnor, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution samt människohandel med särskilt fokus på sexuella ändamål.*

Exempel på insatser som kan komma att genomföras är; forum för lärande, gemensamma utbildningar, samverkan kring metoder för delaktighet och inflytande eller att genomföra gemensamma kommunikationsinsatser.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Överenskommelse om regional samverkan

Socialnämnden

Bilaga 2 Plan för regional samverkan inom prioriterade områden

Bilaga 3 Gemensamma pågående aktiviteter

Beslutet skickas till

Peter Nyberg, kommundirektör

Caroline Henning, hälsoutvecklare, Sektor samhälle

Socialnämnden

Dnr SN-2022-63

12. Lägesrapport välfärdsteknik

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen gällande välfärdsteknik.

Ärendebeskrivning

Uppföljning av utvecklingen inom välfärdsteknik inom produktion omsorg. Antal beslut på trygghetskameror och larm ligger kvar på samma nivå som 2021. En nyhet för verksamheten är inköpen av de digitala läkemedelsskåpen först och främst till ordinärt boende.

Trygghetskameror

25 st. finns för närvarande beviljade och vid beslut om tillsyn kan de ersättas med en trygghetskamera. Kostnadsbesparande utifrån färre besök per natt. Upplevs positivt från brukare att inte bli störd av personal och ökar möjlighet att bo kvar i det egna hemmet.

Trygghetslarm

Beslut om trygghetslarm (737 st.) fattas av biståndshandläggare. Beslut om trygghetslarm, i form av GPS larm för närvarande 65 st. Ökar trygghet och möjlighet att bo kvar i det egna hemmet.

Dörrlarm

Tysta larm (13 st.) signal går till trygghetsjouren när brukaren passerar dörren och larmet skickas vidare ut till hemtjänstpersonalen. Hemtjänstpersonal kan möta upp brukaren utanför hemmet. Ökar möjlighet att bo kvar i det egna hemmet.

Robotkatter

Den boende som knyter an till katten (18 st.) kan få katten att jama, kurra, lägga sig ned och slicka på tassens. Katten ger en stund av trygghet och lugn.

Digitala läkemedelsskåp

Medarbetaren använder en och samma digitala nyckel till samtliga medicinskåp. Nyckeln är laddad med behörigheter och aktiv tid för arbetspasset. Spårbarhet och tidsloggar skapar trygghet för medarbetaren, brukaren och ansvariga.

Beslutet skickas till

Lina Edlund, sektor Omsorg

Socialnämnden

Dnr SN-2022-29

13. Lokalrevision socialnämnden

Förslag till beslut

Socialnämnden antar handlingen ”Lokalrevision Socialnämnden 2022-2030” och överlämnar densamma som underlag till kommunens gemensamma lokalförsörjningsplan. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har i uppdrag att sörja för att verksamheternas behov av lokaler tillgodoses på bästa sätt. Bäst sätt har identifierats som att förvaltningens verksamheter identifierar behov via fakta (t.ex. befolkningsprognoser, statusinventeringar av byggnader, ny lagstiftning) och politiska styrdokument (t.ex. översiktsplanering, tillväxtstrategi, budgetprocess, nämndspecifika planer) De identifierade behoven sammanställs därefter i en gemensam långsiktig lokalförsörjningsplan, som bygger på nämndernas underlag.

Socialnämndens planeringsunderlag ska uppdateras årligen, tidigt på året för att vara i fas med budgetprocessen. Efter att nämnden beslutat om lokalrevisionen så skickas det till sektor Samhälle där det tas om hand och införlivas i den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen.

Beslutsunderlag

Lokalrevision Socialnämnden 2022-2030

Ärendets behandling

Socialnämndens arbetsutskott gav förvaltningen i uppdrag 2022-03-23 att genomföra en revision av dokumentet ”Planeringsunderlag för lokaler, socialnämnden 2021-2030”. Lokalrevisionen ska redovisas på socialnämndens sammanträde 2022-05-04.

Beslutet skickas till

Marie Berggren, sektor Samhälle

Ulf Andersson, sektor Samhälle

Lina Edlund, sektor Omsorg

Ida Eklöf, sektor Omsorg

Socialnämnden

Dnr SN-2022-5

14. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från förvaltningen, främst sektor omsorg. På arbetsutskottet lämnades information om aktuellt smittläge, IKB-teamet (tidigare kallat socialpsykiatriska behandlingsteamet) samt upplägg kring arbetet med mål och styrta.

Socialnämnden

Dnr SN-2022-17

15. Rapporter

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av rapporterna.

Ärendebeskrivning

Rapporter och information från socialnämndens ledamöter.

Socialnämnden

Dnr SN-2022-16

16. Redovisning av delegationsbeslut för juni 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisning av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Föreligger delegationslistor:

- A. Arbetsutskottets protokoll 2022-06-01 och 2022-06-08.
- B. Ordförandebeslut fr.o.m. 2022-06-01 t.o.m. 2022-06-15. Inga beslut för perioden.
- C. Delegationsbeslut barn och unga samt vuxen, rapporteras på nästa sammanträde.
 - a. Beslut av förordnade ledamöter med kompletterande beslutanderätt fr.o.m. 2022-06-01 t.o.m. 2022-06-15. Inga beslut för perioden.
- D. Delegationsbeslut äldre och LSS, rapporteras på nästa sammanträde.
- E. Delegationsbeslut avgifter, rapporteras på nästa sammanträde.
- F. Delegationsbeslut färdtjänst och riksfärdtjänst, rapporteras på nästa sammanträde.
- G. Delegationsbeslut bostadsanpassning, rapporteras på nästa sammanträde.
- H. Delegationsbeslut parkeringstillstånd fr.o.m. fr.o.m. 2022-05-01 t.o.m. 2022-06-01. Inga beslut rapporterade.
- I. Övriga delegationsbeslut inom sektor omsorg fr.o.m. fr.o.m. 2022-06-01 t.o.m. 2022-06-15. Inga beslut för perioden.

Beslutsunderlag

Delegationslistor i arbetsrummet under rubrik 4. Delegationsbeslut.

Socialnämnden

Dnr SN-2022-05

17. Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Anmälningssärenden i arbetsrummet:

1. Protokoll sektorsamverkan
2. Mötesanteckningar från samtal mellan barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott, kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott och socialnämndens arbetsutskott (SN-2022-68)
3. Brev från allmänna arvsfonden gällande information om det kvalitetsindex för kommunenshemtjänst (SN-2022-66)
4. Kommunstyrelsens beslut om tidsplan för översiktsplan 2022 inkl. bilaga, 2022-05-31 § 119 (KS-2021-658)
5. Kommunstyrelsens beslut om tidsplan om samråd, utställning och internremiss av avfallsplan samt betydande miljöpåverkan inkl. bilaga, 2022-05-31 § 114 (KS-2022-35)

Anmälningssärenden som omfattas av sekretess och skickas på begäran:

1. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala, 2022-05-31 gällande ekonomiskt bistånd. Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
2. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala, 2022-05-31 gällande ekonomiskt bistånd. Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
3. IVO överlämnar klagomål på socialtjänsten i Östhammars kommun, 2022-05-23. IVO har tagit emot klagomål på socialtjänsten barn och unga i Östhammars kommun. Socialnämnden ansvarar för att utreda klagomålet. Ingen redovisning behöver göras till IVO. IVO avslutar ärendet. (SN-2022-60)
4. IVO överlämnar klagomål på socialtjänsten i Östhammars kommun, 2022-05-23. IVO har tagit emot klagomål på socialtjänsten i Östhammars kommun. Socialnämnden ansvarar för att utreda klagomålet. Ingen redovisning behöver göras till IVO. IVO avslutar ärendet. (SN-2022-62).
5. Lex Sarah rapport 2022-05-11 (SN-2022-77)

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras i arbetsrummet under rubrik 3. Information, för dagens sammanträdesdatum.

Anmälningssärenden som omfattas av sekretess publiceras inte utan skickas på begäran.

Analys avvikelser och synpunkter tertial 1

Omsorg

Innehållsförteckning

1	Avvikelser	3
1.1	Antal rapporterade händelser	3
1.2	Typ av avvikelse	7
1.3	Fördelning per lagrum	9
1.4	När inträffar avvikelserna?	10
1.5	Allvarlighetsgrad	11
1.6	Konsekvenser av händelsen	12
1.7	Orsak till att avvikelsen inträffade.....	14
1.8	Åtgärder som vidtagits	15
2	Synpunkter	16
2.1	Myndighet	16
2.2	Produktion.....	23

1 Avvikelser

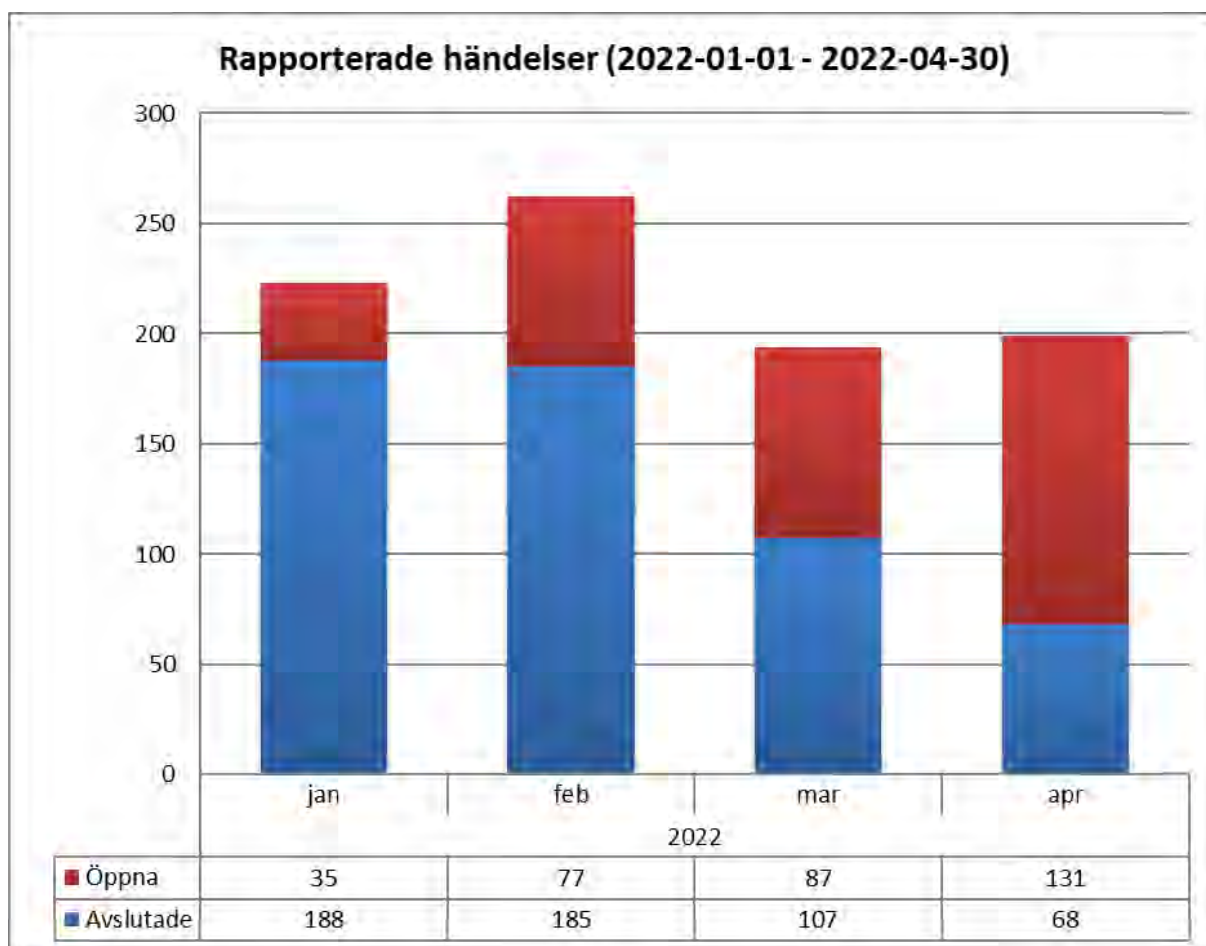
Att arbeta med avvikelshantering är ett gemensamt ansvar för all personal och är en del i socialförvaltningens systematiska kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9). All personal ska rapportera händelser av betydelse för brukare/patientens säkerhet. Avvikelsen ska rapporteras i avvikelssystemet omgående efter upptäckt.

Genom att analysera avvikelser, dra slutsatser och ändra arbetssätt kan tidigare uppkomna typer av avvikelser minska eller försvinna. Avvikelser uppträder inte utan orsak. Bakom händelserna ligger ofta brister i rutiner eller i arbetssätt.

Definition

En avvikelse är en händelse som kan påverka den enskilde negativt. Den inträffar när verksamheten inte når upp till krav och mål i lagar och tillhörande föreskrifter samt beslut fattade av socialnämnden eller när medarbetare inte arbetar i enlighet med processer och rutiner som ingår i socialnämndens ledningssystem.

1.1 Antal rapporterade händelser

Fördelning per verksamhetsområde och enhet för tertial 1

De inrapporterade avvikelserna är fördelade enligt nedan per enhet och verksamhetsområde

Enhet	Antal	Fördelning
⊖ Aktivt Stöd	19	2,2%
Underenhet finns inte	19	2,2%
⊖ Biståndsenheten	5	0,6%
Underenhet finns inte	5	0,6%
⊖ Daglig verksamhet	6	0,7%
Underenhet finns inte	6	0,7%
⊖ Hemsjukvård Rehab	2	0,2%
Gimo	1	0,1%
Österbybruk	1	0,1%
⊖ Hemsjukvård Sjuksköterska	15	1,7%
Alunda	1	0,1%
Österbybruk	2	0,2%
Östhammar	2	0,2%
Underenhet finns inte	10	1,1%
⊖ Hemtjänst	208	23,7%
HTJ Alunda	36	4,1%
HTJ Gimo	52	5,9%
HTJ Öregrund	18	2,1%
HTJ Österbybruk	65	7,4%
HTJ Östhammar	37	4,2%
⊖ LSS Gruppboendestäder	34	3,9%
LSS GB Abborren	1	0,1%
LSS GB Boda	1	0,1%
LSS GB Dannemoravägen	24	2,7%
LSS GB Klackskärsgränd	2	0,2%
LSS GB Rådhuset	6	0,7%
⊖ LSS Personlig Assistans	7	0,8%
LSS Personlig Assistans Gimo	1	0,1%
LSS Personlig Assistans Öregrund	1	0,1%
LSS Personlig Assistans Österbybruk	3	0,3%
LSS Personlig Assistans Östhammar	2	0,2%
⊖ LSS Serviceboendestäder	4	0,5%
Servicebostad Albrektsgatan	4	0,5%
⊕ Nattpatrullen	286	32,6%
⊕ Närvårdsenheten	20	2,3%
⊖ Särskilt boende	272	31,0%
VoO SÄBO Edsvägen	62	7,1%
VoO SÄBO Lärkbacken	46	5,2%
VoO SÄBO Olandsgården	86	9,8%
VoO SÄBO Parkvägen	73	8,3%
VoO SÄBO Tallparksgården	5	0,6%
Totalt	878	100,0%

Öppna avvikelser från jan-april 2022:

I urvalet nedan framgår att verksamheten har 202 "öppna" avvikelser i systemet för avvikelshantering. Notera att detta inte behöver vara synonymt med att avvikelserna inte är hanterade. En avvikelse bör hanteras inom en månad från incidenten för att fylla kraven på att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras (jmf Socialtjänstlagen kap 2 kap 1§ och 3 kap §3).

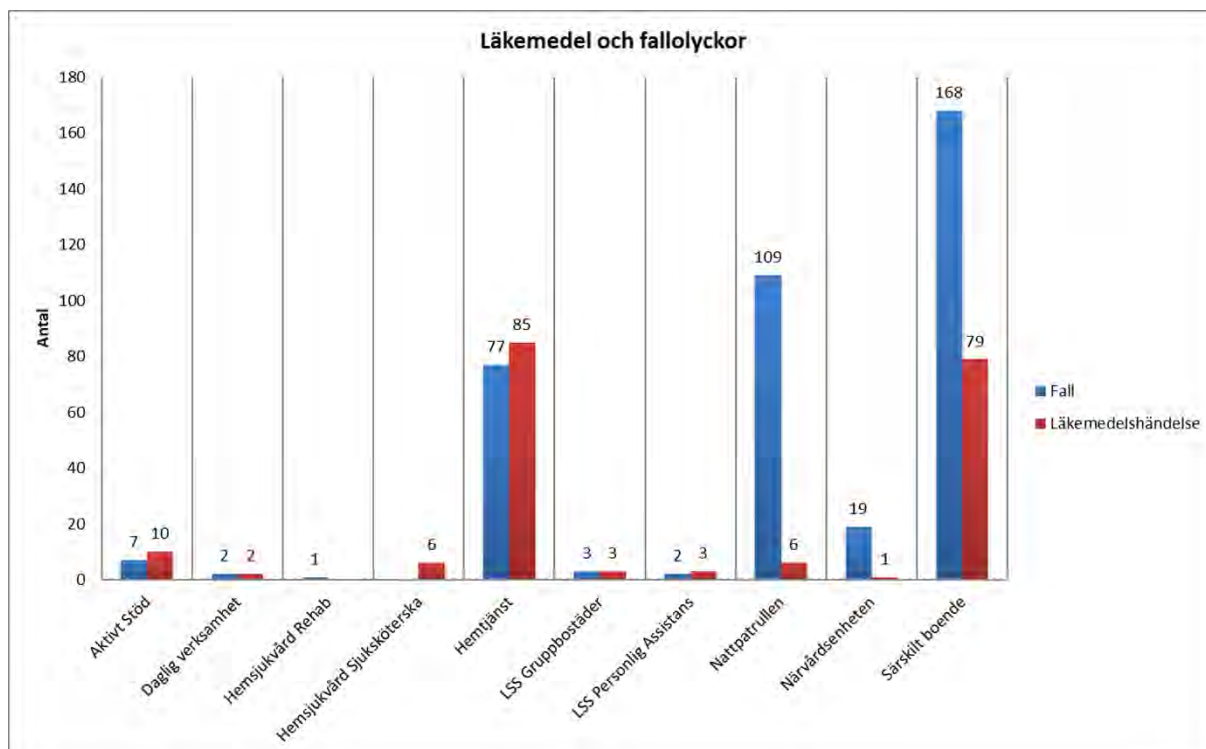
Enhet	Antal	Fördelning
☐ Aktivt Stöd	16	7,9%
Underenhet finns inte	16	7,9%
☐ Biståndsenheten	2	1,0%
Underenhet finns inte	2	1,0%
☐ Daglig verksamhet	4	2,0%
Underenhet finns inte	4	2,0%
☐ Hemsjukvård Rehab	1	0,5%
Gimo	1	0,5%
☐ Hemsjukvård Sjuksköterska	12	5,9%
Alunda	1	0,5%
Österbybruk	2	1,0%
Östhammar	1	0,5%
Underenhet finns inte	8	4,0%
☐ Hemtjänst	48	23,8%
HTJ Alunda	10	5,0%
HTJ Gimo	16	7,9%
HTJ Öregrund	5	2,5%
HTJ Österbybruk	3	1,5%
HTJ Östhammar	14	6,9%
☐ LSS Gruppboende	23	11,4%
LSS GB Dannemoravägen	18	8,9%
LSS GB Rådhuset	5	2,5%
☐ LSS Personlig Assistans	4	2,0%
LSS Personlig Assistans Gimo	1	0,5%
LSS Personlig Assistans Österbybruk	1	0,5%
LSS Personlig Assistans Östhammar	2	1,0%
☐ Nattpatrullen	47	23,3%
Underenhet finns inte	47	23,3%
☐ Särskilt boende	45	22,3%
VoO SÄBO Edsvägen	23	11,4%
VoO SÄBO Lärkbacken	12	5,9%
VoO SÄBO Olandsgården	5	2,5%
VoO SÄBO Tallparksgården	5	2,5%
Totalt	202	100,0%

1.2 Typ av avvikelse

Notera att en avvikelse kan kategoriseras som flera "typer", därav högre totalsumma än antalet rapporterade avvikelser

Typ	Antal	Fördelning
Fall	388	40,6%
Läkemedelshändelse	195	20,4%
Brist i/utebliven tillsyn	164	17,2%
Övrigt	51	5,3%
Brist i information, kommunikation, samverkan	28	2,9%
Brist i/utebliven vårdåtgärd (HSL)	27	2,8%
Brist i/utebliven personlig hygien	24	2,5%
Brist i trygghet	19	2,0%
Brist i/utebliven dokumentation	12	1,3%
Brist i handläggning	12	1,3%
Brist i/uteblivna servicetjänster	11	1,2%
Händelse med hjälpmedel, teknik och/eller fysisk miljö	9	0,9%
Bruten sekretess	4	0,4%
Brist i mathållning	3	0,3%
Tryckskada/trycksår	2	0,2%
Brist i/uteblivna sociala aktiviteter	2	0,2%
Brist i/utebliven rehabilitering	2	0,2%
Ovärdigt bemötande	1	0,1%
Brist i/utebliven fritid/motion	1	0,1%
Hot och våld	1	0,1%
Totalt	956	100,0%

1.2.1 Analys typ av avvikelse

Nedan presenteras de övriga områdena där det är fler än 20 avvikelser inrapporterat:

- **Brist i/utebliven tillsyn**

Totalt 164st varav 145st avser nattpatrullen, 14st avser hemtjänsten, samt 5st som fördelar sig mellan gruppboende, särskilt boende och personlig assistans.

- **Övrigt**

Totalt 51st varav 15st avser gruppboende, 15st avser hemtjänst, 14st avser särskilt boende. Resterande 6 är fördelade mellan LSS serviceboende, hemsjukvård SSK samt hemsjukvård rehab

- **Brist i information, kommunikation, samverkan**

Totalt 28st varav 11st avser hemtjänsten, 6st avser gruppboende, 4st avser särskilt boende, 3st avser nattpatrullen, 3st avser hemsjukvård SSK, samt 1 som avser biståndsenheten.

- **Brist i/utebliven vårdåtgärd (HSL)**

Totalt 27st varav 9st avser nattpatrullen, 9st avser hemtjänsten. Resterande 9st fördelar sig mellan gruppboende, särskilt boende, aktivt stöd och hemsjukvård SSK.

- **Brist i/utebliven personlig hygien**

Totalt 24st varav 12st avser nattpatrullen, 7st avser särskilt boende och 5st avser hemtjänsten.

1.3 Fördelning per lagrum

Visar fördelning per lagrum ('#' står för antal).

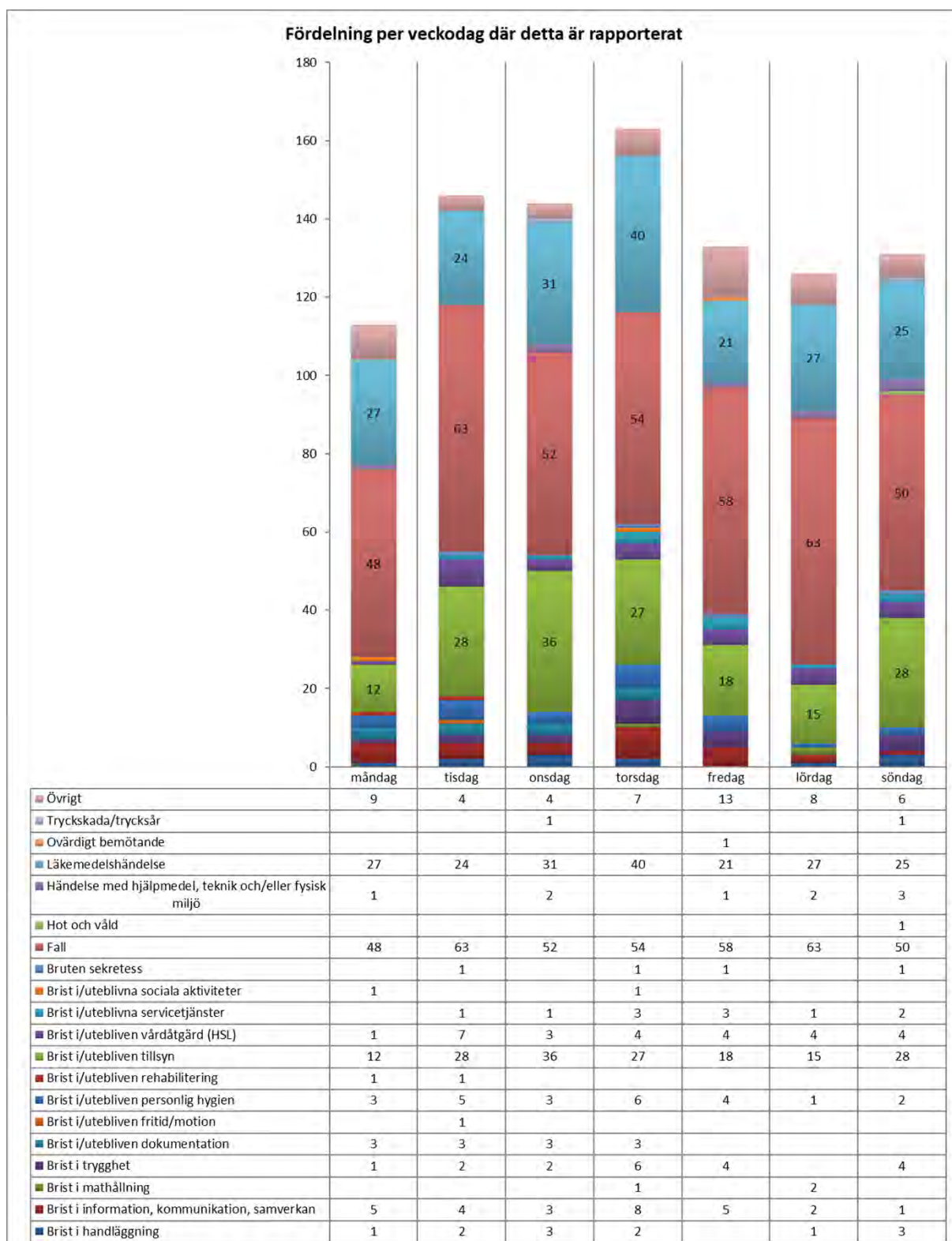
Enhet	HSL		LSS		LVU		SoL		Totalt #	Totalt %
	#	%	#	%	#	%	#	%		
Aktivt Stöd	18	2,8%		0,0%		0,0%	1	0,5%	19	2,2%
Biståndsenheten		0,0%	3	7,1%		0,0%	2	1,0%	5	0,6%
Daglig verksamhet	5	0,8%	1	2,4%		0,0%		0,0%	6	0,7%
Hemsjukvård Rehab	2	0,3%		0,0%		0,0%		0,0%	2	0,2%
Hemsjukvård Sjuksköterska	12	1,9%	2	4,8%		0,0%	1	0,5%	15	1,7%
Hemtjänst	183	29,0%		0,0%	1	100,0%	24	11,8%	208	23,7%
LSS Gruppboväder	5	0,8%	29	69,0%		0,0%		0,0%	34	3,9%
LSS Personlig Assistans	5	0,8%	2	4,8%		0,0%		0,0%	7	0,8%
LSS Serviceboväder		0,0%	4	9,5%		0,0%		0,0%	4	0,5%
Nattpatrullen	126	19,9%	1	2,4%		0,0%	159	78,3%	286	32,6%
Närvårdsenheten	20	3,2%		0,0%		0,0%		0,0%	20	2,3%
Särskilt boende	256	40,5%		0,0%		0,0%	16	7,9%	272	31,0%
Totalt	632	100,0%	42	100,0%	1	100,0%	203	100,0%	878	100,0%

1.3.1 Analys fördelning av lagrum

Fördelningen är normal sett till hur det ser ut i Sverige

1.4 När inträffar avvikelserna?

1.4.1 Vilken veckodag inträffar flest avvikelser?

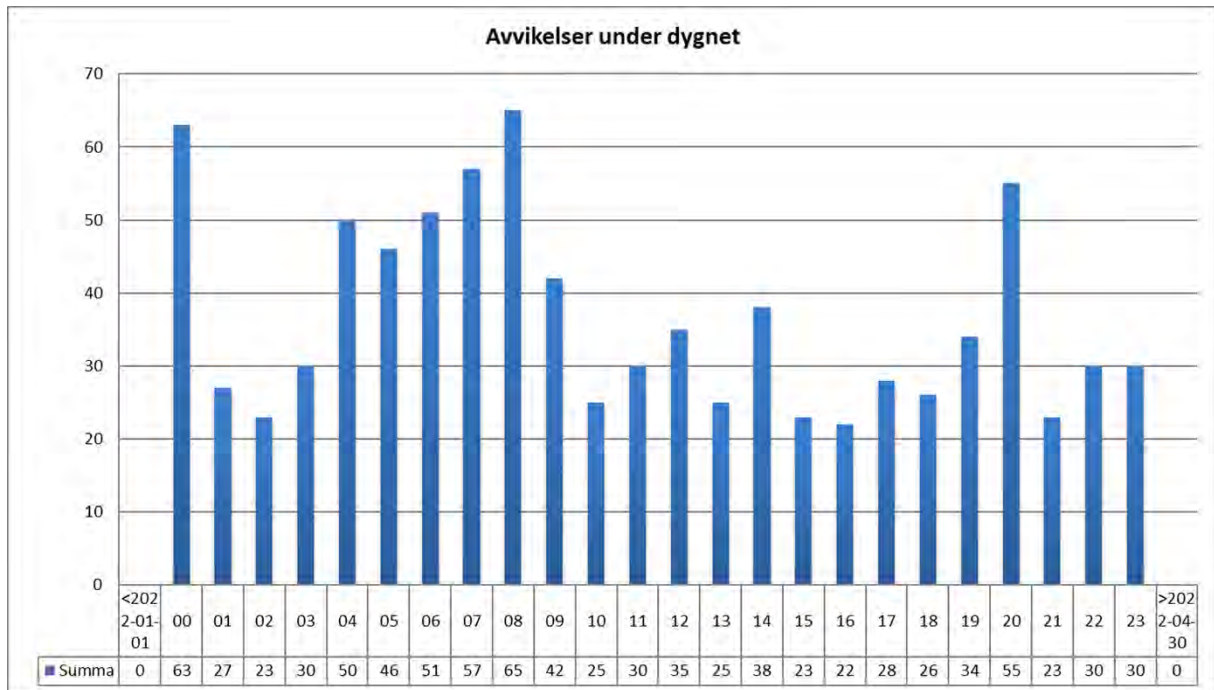

Totalt sett i perioden har flest avvikelser inträffat på tisdagar och torsdagar (146, 163).

I ovanstående tabell går det att se avvikelser rörande fall är relativt jämnt fördelade över dagarna.

Flest läkemedelshändelser har ägt rum inom hemtjänsten 80st och särskilt boende 77st.

1.4.2 Vilken tidpunkt på dagen inträffar flest avvikelser?

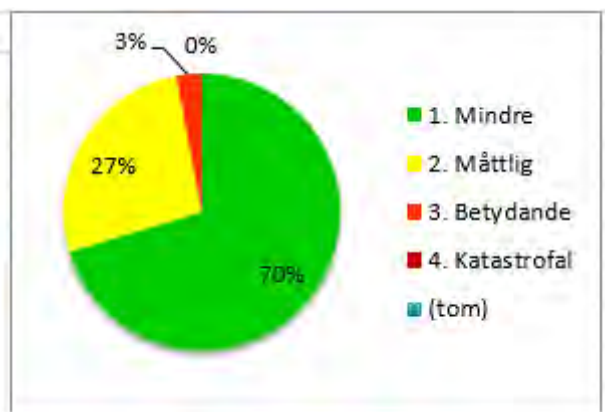

Tidpunkten för då de flesta avvikelserna inträffar är kl 6, kl 7, kl 8 samt kl 20.

Klockan 00 är 63 händelser registrerade varav 39 st saknar klockslag. Troligtvis har rapportören missat att fylla i detta.

1.5 Allvarlighetsgrad

Totalt 674st avvikelser är bedömda utifrån allvarlighetsgrad med fördelning enligt nedan.

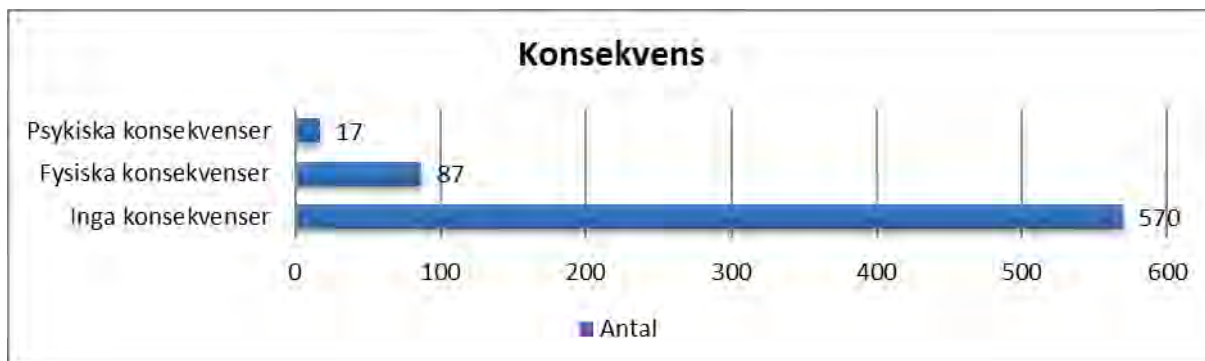
Allvarlighetsgrad	Antal	%
1. Mindre	474	70,3%
2. Måttlig	180	26,7%
3. Betydande	19	2,8%
4. Katastrofal	1	0,1%
(tom)		0,0%
Totalt	674	100,0%

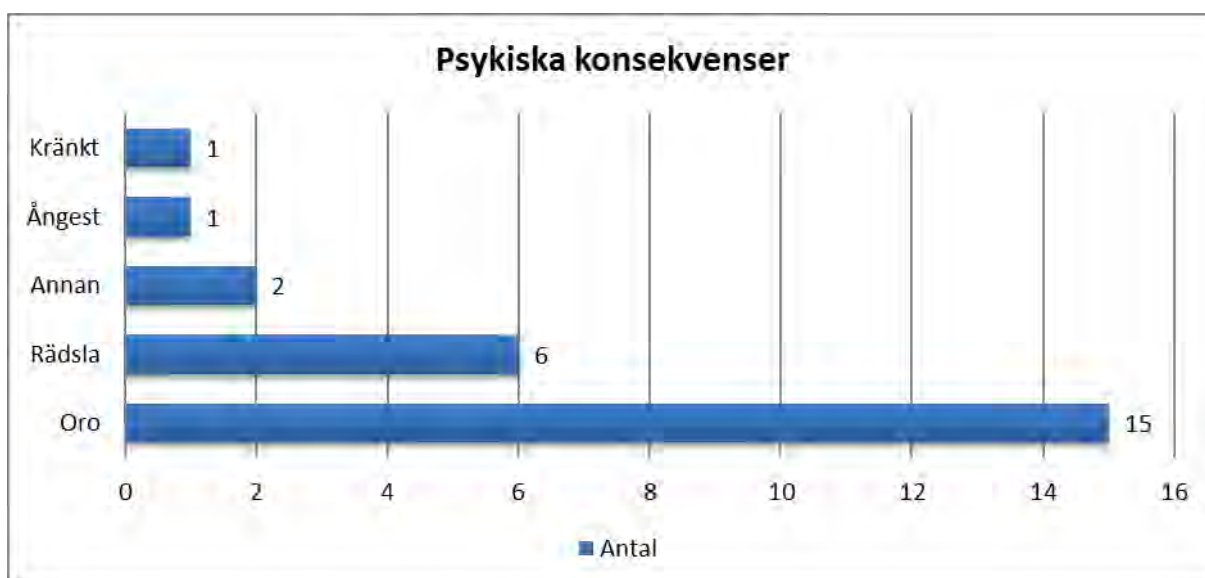
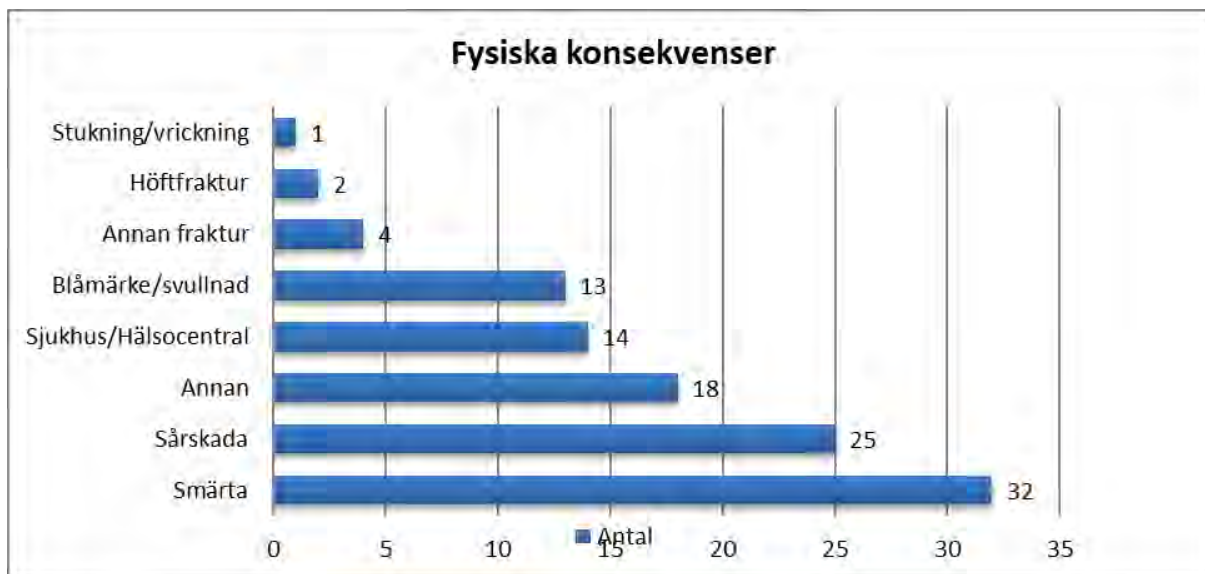
1.5.1 Analys allvarlighetsgrad

1 händelse är klassade som "*Katastrofal*". Den avser läkemedelshändelse och har haft fysiska konsekvens för den enskilde. Sanolikenheten att det ska inträffa igen har klassats som "mycket liten", och utredning av händelsen pågår.

19 händelser är klassade som "*Betydande*" varav 11st har haft fysiska konsekvenser för brukaren. Den mest frekventa bakomliggande orsaken till händelsen har angetts vara- den enskilde överskattat sin förmåga, samt att man inte följt gällande rutin. Två utav dessa har kategoriserats in under "Arbetsplatsförbättring bör göras".

1.6 Konsekvenser av händelsen

1.6.1 Analys konsekvenser

67 händelser med fysiska konsekvenser har kategoriserats in under fall. Fallen har i 22 händelser inträffat i sovrummet hos den enskilde, vilket gör sovrummet till den plats där fallen inträffar i högst utsträckning. Bakomliggande orsaker till detta är att den enskilde har överskattat sin fysiska förmåga.

7 utav de fysiska händelser har kategoriserats in under läkemedelshändelser, där orsaken är utebliven dos och fel dos. De bakomliggande orsakerna till händelsen är att man inte följt gällande rutiner. I samtliga händelser har åtgärder vidtagits.

14 händelser med psykiska konsekvenser har kategoriserats in under fall, brist i trygghet, brist i/utebliven personlig hygien, brist i mathållning, brist i/utebliven vårdåtgärd samt övrigt. I samtliga händelser har åtgärd vidtagits.

1.7 Orsak till att avvikelser inträffade

Orsak	Antal	Fördelning
[Orsak ännu inte fastställd]	230	22,7%
Den enskilde överskattar sin fysiska förmåga	217	21,4%
Omgivningsfaktor	187	18,4%
Ej följt gällande rutin	114	11,2%
Övrigt	107	10,6%
Otillräckliga resurser	31	3,1%
Den enskilde glömde att använda rekommenderade gånghjälpmedel	20	2,0%
Planering (schemaläggning etc)	16	1,6%
Gällande rutin har följts men fungerar inte	11	1,1%
Brist i information internt	10	1,0%
Brist i samverkan/rapportering	9	0,9%
Den enskilde använder läkemedel som påverkar balans/gångförmåga	8	0,8%
Inte följt gällande omvårdnads-/rehab-ordinationer enligt fastställd plan	7	0,7%
Otillräckliga kunskaper	7	0,7%
Oklar ansvarsfördelning	7	0,7%
Bristfällig dokumentation	6	0,6%
Feldelat i dosett eller brist i annat iordningsställande	6	0,6%
Brist i delegeringsgenomförande	5	0,5%
Handhavandefel avseende hjälpmedel eller larm.	4	0,4%
Personalbrist	4	0,4%
Rutin saknas	3	0,3%
Brist i information externt	2	0,2%
Trasig eller felaktigt hjälpmedel eller larm	1	0,1%
Bristfälliga hjälpmedel	1	0,1%
Felmärkt signeringslista	1	0,1%
Totalt	1014	100,0%

1.7.1 Analys av orsak

230 av händelserna saknar orsak varav 222 fortfarande är öppna. De öppna händelserna utan orsak angiven är fördelade enligt nedan:

Särskilt boende: 68st, där två utav boendena är överrepresenterade. 31 utav händelserna har inträffat på Edsvägen 16, och 17st på Olandsgården. den vanligaste typen av händelse är fall.

Nattpatrull: 54st, där 50 händelser avser fall.

Hemtjänst: 52st, där den vanligaste typen av händelse är fall och läkemedelshändelser.

Aktivt stöd: 12st händelser som är jämt fördelade mellan läkemedelshändelse och fall.

Hemsjukvård SSK: 10st händelser fördelade mellan läkemedelshändelse, brist i handläggning, brist i/utebliven vårdåtgärd (HSL), samt brist i information, kommunikation, samverkan

LSS Gruppbovärdar: 9st, där de mest frekventa händelsetyperna är - läkemedelshändelse samt övrigt.

Daglig verksamhet: 5st händelser som avser fall och läkemedelshändelser.

LSS personlig assistans: 5st varav 3 stycken avser fall.

LSS servicebovärdar: 3st

Biståndsenheten: 3st händelser varav två avser brist i handläggning, samt en som avser brist i/utebliven dokumentation.

Närvårdsenheten: 1st händelse som avser fall

1.8 Åtgärder som vidtagits

Notera att flera åtgärder kan vidtas, därav högre totalsumma än antalet rapporterade avvikelser.

Åtgärd	Antal	Fördelning
[Ingen åtgärd vidtagen]	262	25,2%
Kontakt med berörd sjuksköterska	246	23,7%
Annan åtgärd	185	17,8%
Gruppsamtal med personal	101	9,7%
Enskilt samtal med personal	83	8,0%
Extra tillsyn	43	4,1%
Kontakt med berörd fysioterapeut	29	2,8%
Kontakt med berörd Arbetsterapeut	26	2,5%
Polisanmälan	22	2,1%
Ändring i bemanning/schema	11	1,1%
Kontakt med berörd läkare	8	0,8%
Förtydligat/ändrat i befintlig rutin	8	0,8%
Hjälpmiddel utbytt	7	0,7%
Skapat ny rutin	6	0,6%
Utbildning	3	0,3%
Totalt	1040	100,0%

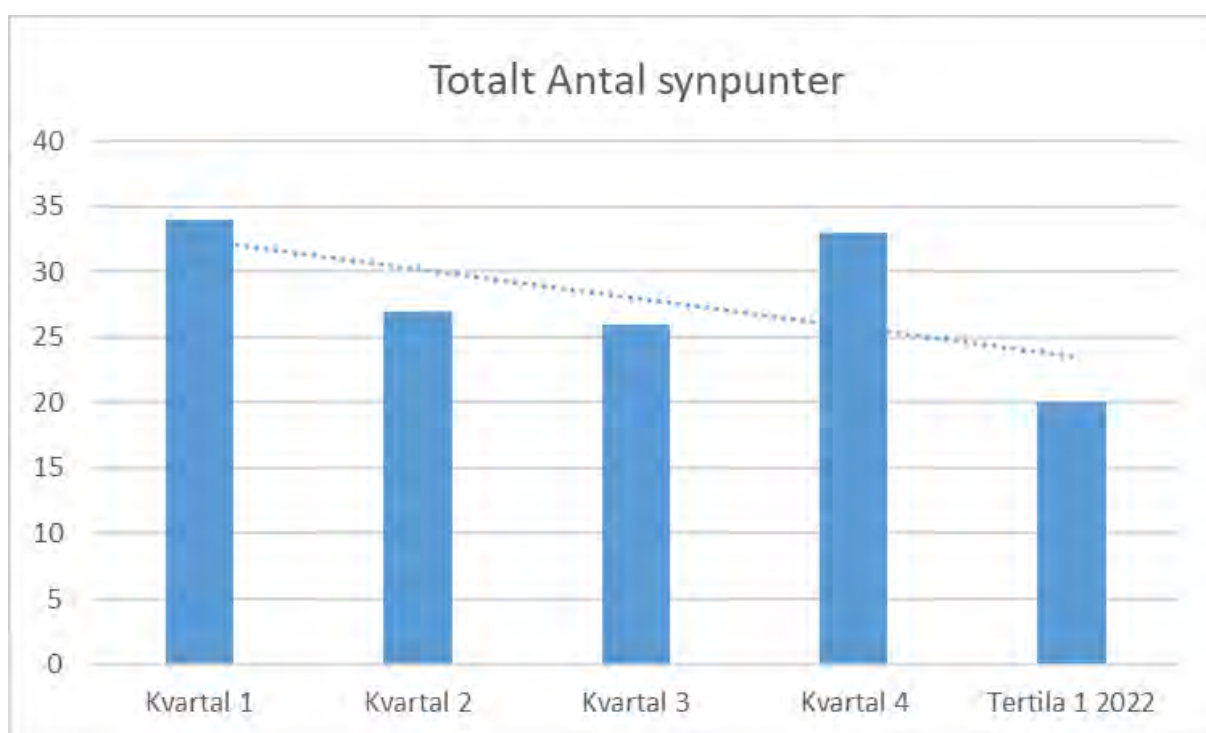
1.8.1 Analys av åtgärder

I 262 av händelserna är ingen åtgärd vidtagen. 254 av dessa händelser är fortfarande öppna, vilket betyder att åtgärder fortfarande kan tillkomma. 8st händelser är avslutade utan åtgärd avseende hemtjänsten, särskilt boende samt nattpatrullen.

2 Synpunkter

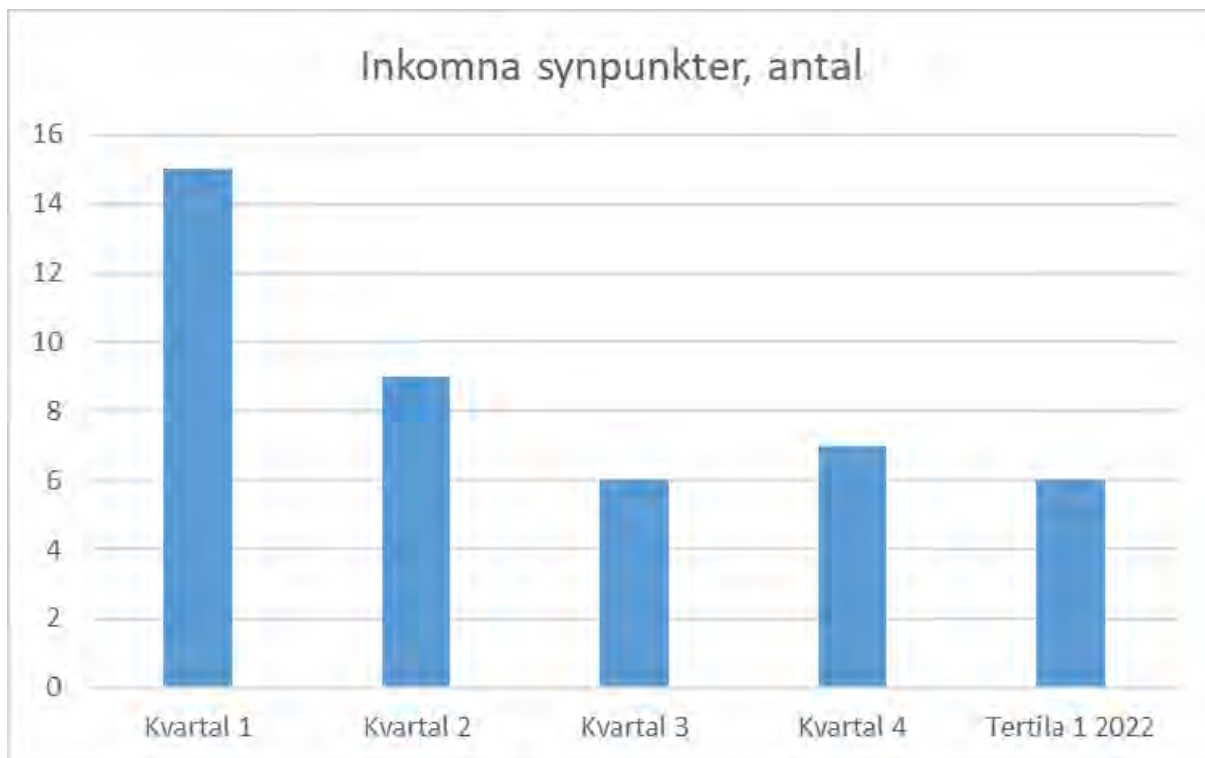
Synpunkter är åsikter eller förslag till förbättringar från bland annat brukaren om våra tjänster. Dessa kan vara positiva eller negativa. Syftet med att utreda synpunkter är för att se systematiska brister och möjliga förbättringar.

Totalt har det inkommit 20 synpunkter inom socialnämndens verksamhetsområden under tertial 1 2022.

2.1 Myndighet

Sex synpunkter har inkommit inom myndighets verksamheter under första tertialet 2022

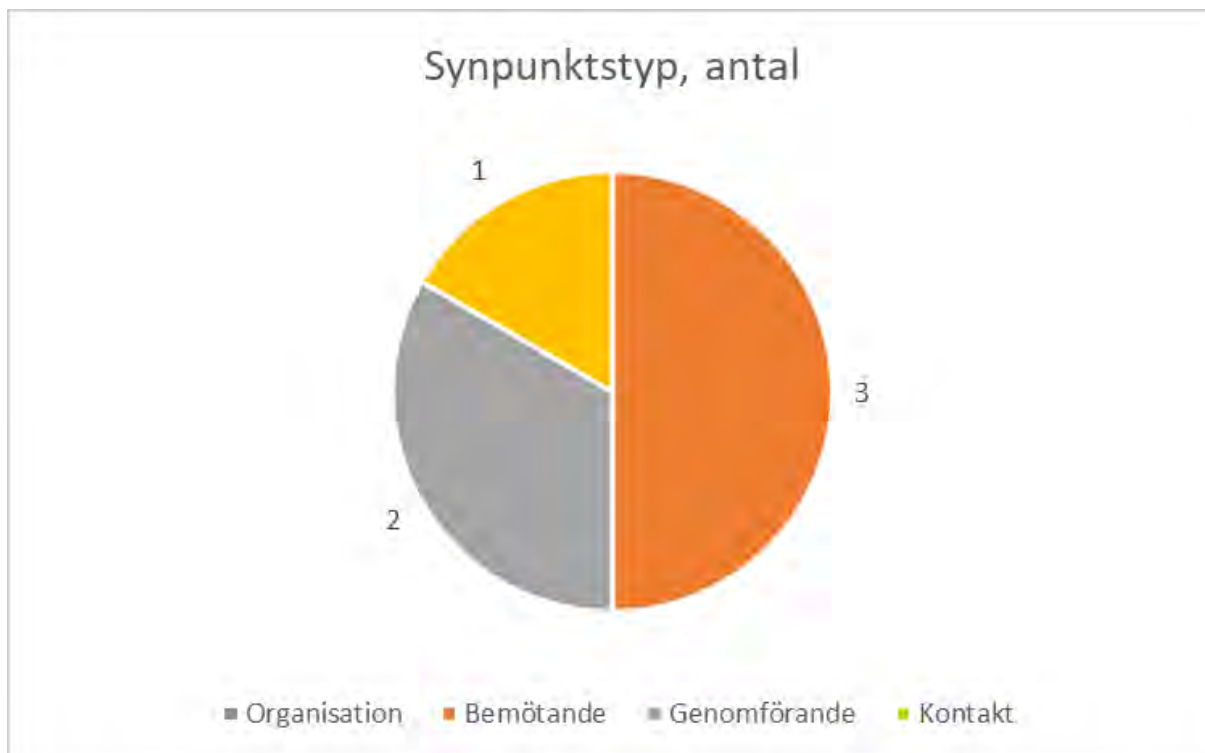

2.1.1 Fördelning synpunktstyper

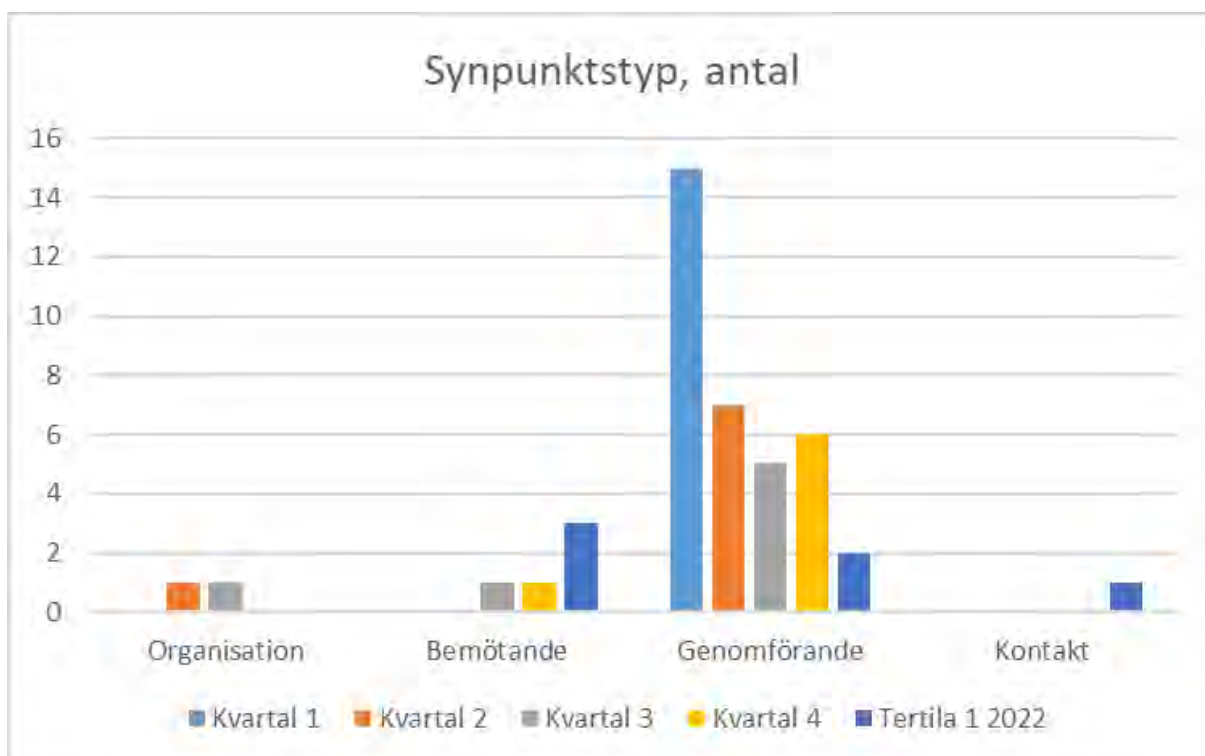
Synpunkter kategoriseras enligt positiv (nöjd med insats), negativ (ofta klagomål på verksamhet) eller neutral (förslag till förbättring) samt utifrån:

- system/organisation (förutsättningar för arbetet t.ex. organisation, IT, övrigt stöd)
- bemötande (hur interaktionen upplevts för synpunktslämnaren)
- genomförande (hur arbetsuppgift utförts jämfört med förväntning på utförande)
- kontakt (möjlighet att nå personal via telefon, e-post, brev, etc)

Inkomna synpunkter avser bemötande (3st), genomförande (2 st) och kontakt (1 st).

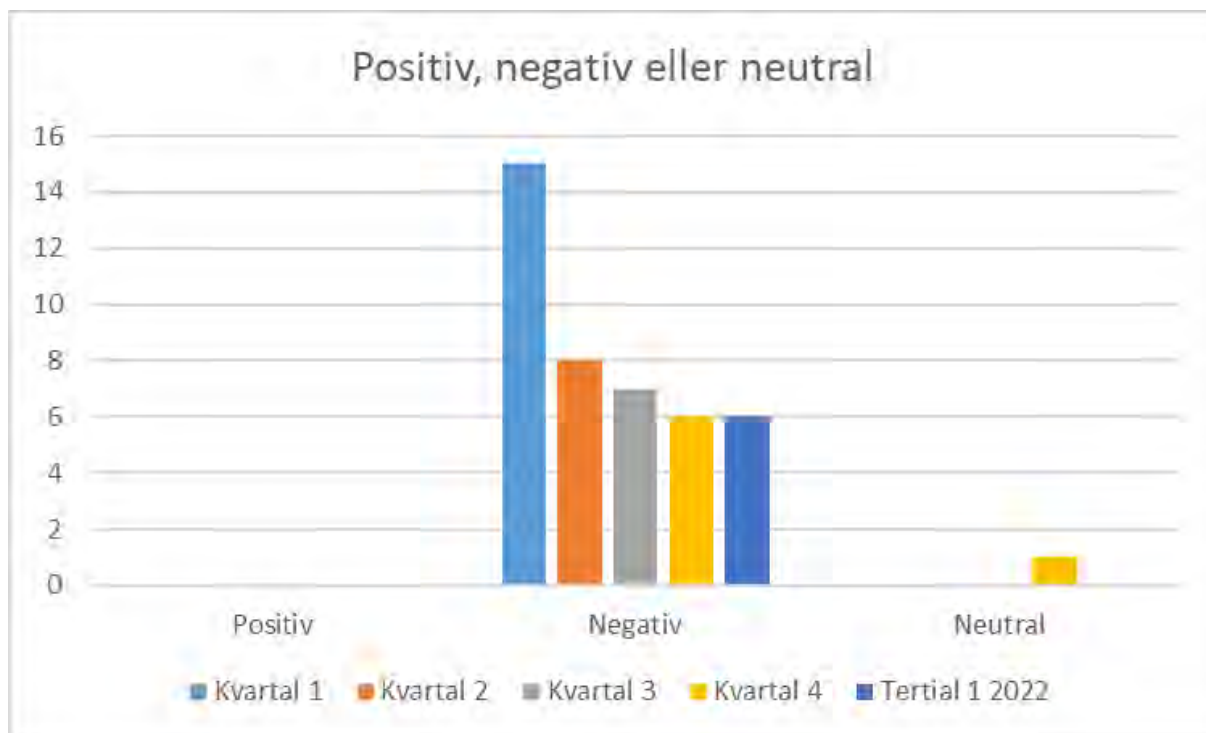
Synpunkter avseende genomförandet är vanligast.

2.1.2 Positiv, negativ eller neutral

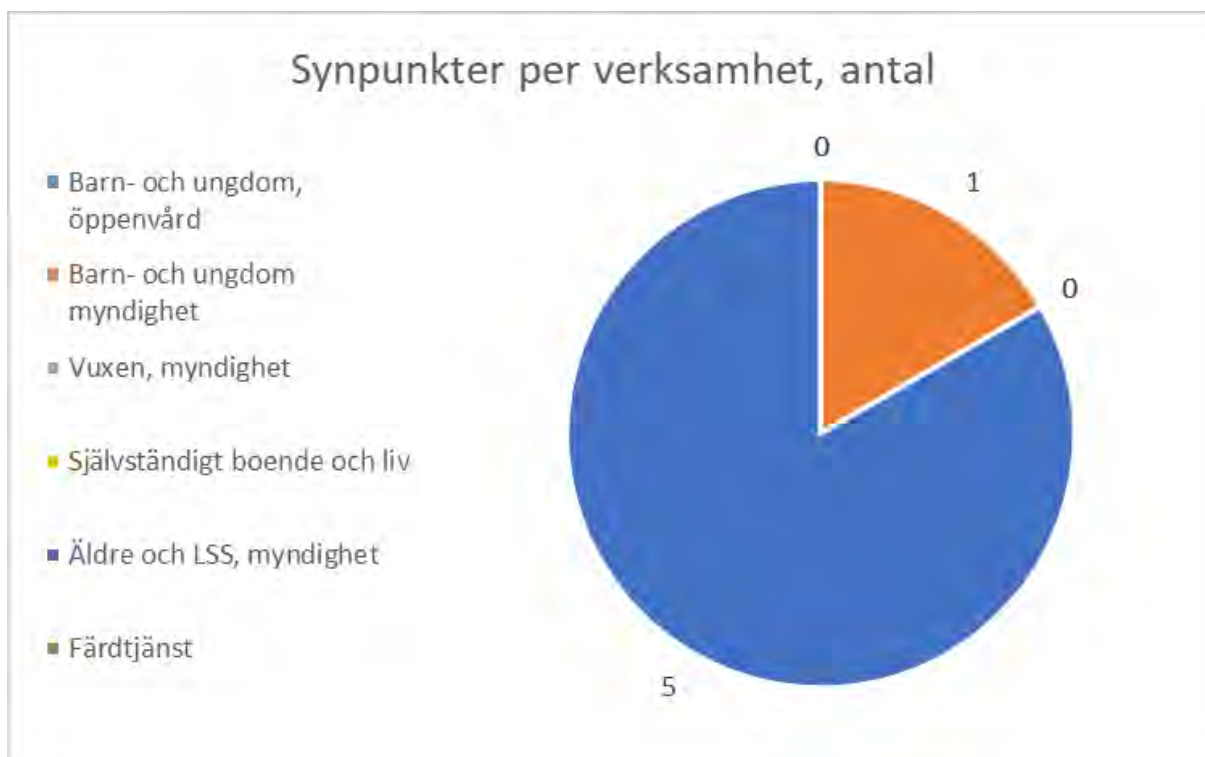
Sex av sex synpunkter som berör myndighet är negativa.

Det man främst är missnöjd med är bemötandet från handläggarna, samt att man fått avslag för sökta insatser.

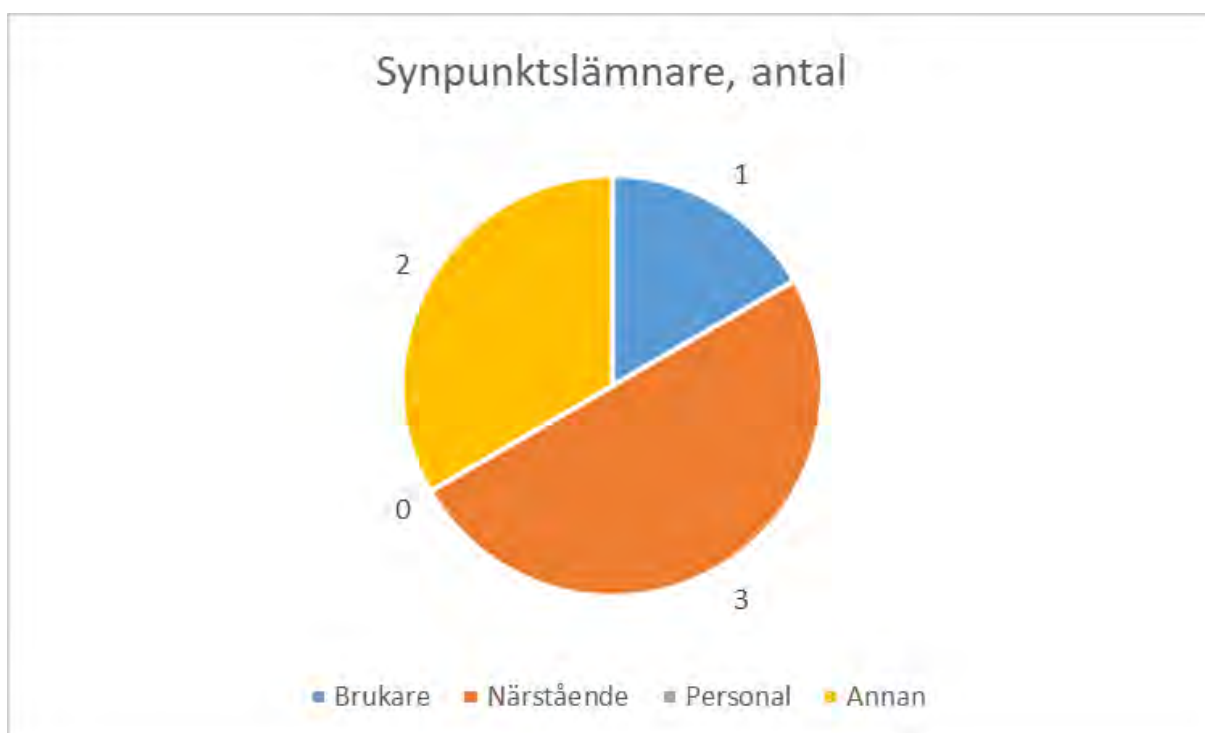
2.1.3 Synpunkter per verksamhet

Synpunkterna som har inkommit under årets första tertial är fördelade på barn och ungdom myndighet, äldre och LSS myndighet.

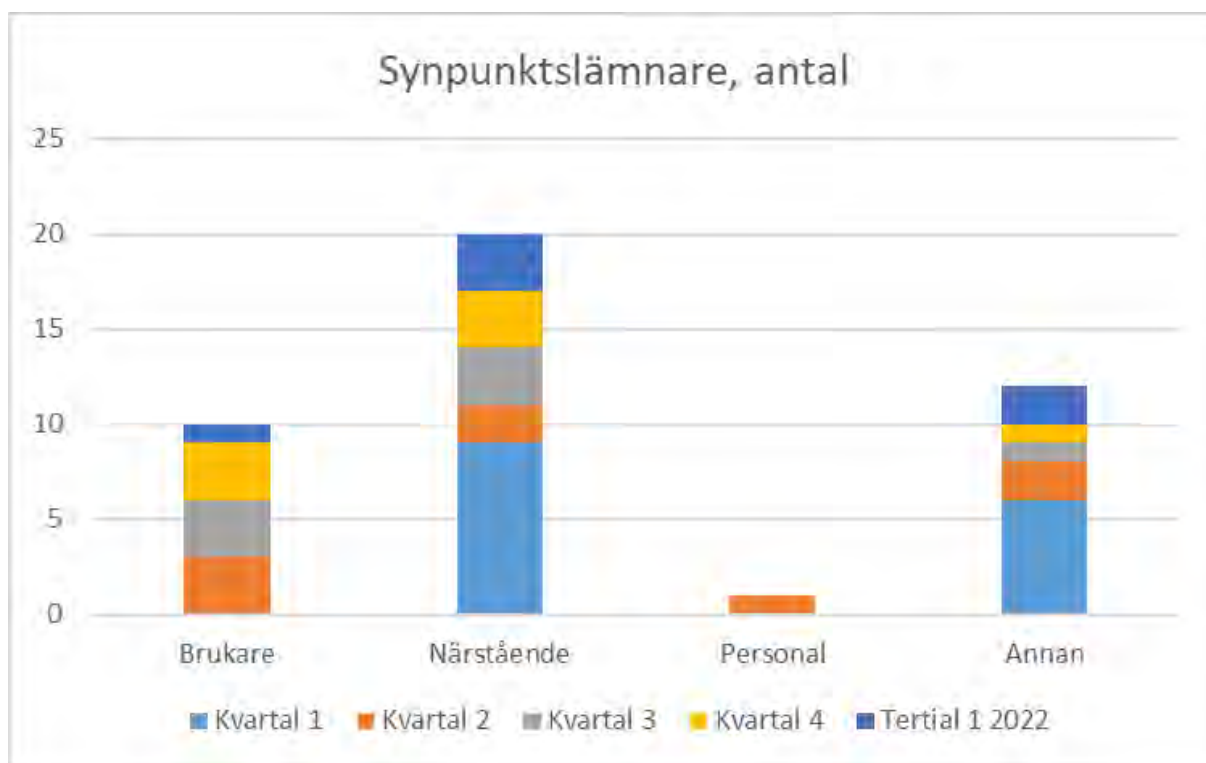

2.1.4 Synpunktslämnare

Under tertial 1 har synpunkterna lämnats av brukare (1 st), närstående (3 st) och annan (2 st). Inga synpunkter har lämnats av personal. Till kategori annan räknas bland annat företrädare som god man eller förvaltare eller om synpunktslämnare inte uppgett relation.

Tabellen nedan beskriver fördelningen av synpunktslämnare under perioden januari 2021 till april 2022. Största gruppen av synpunktslämnare är närstående.

2.1.5 Åtgärder, svar & utredningar

Fem synpunktslämnare har uppgivit att de önskar återkoppling avseende sin synpunkt, och en har uppgivit att hen inte vill bli kontaktad.

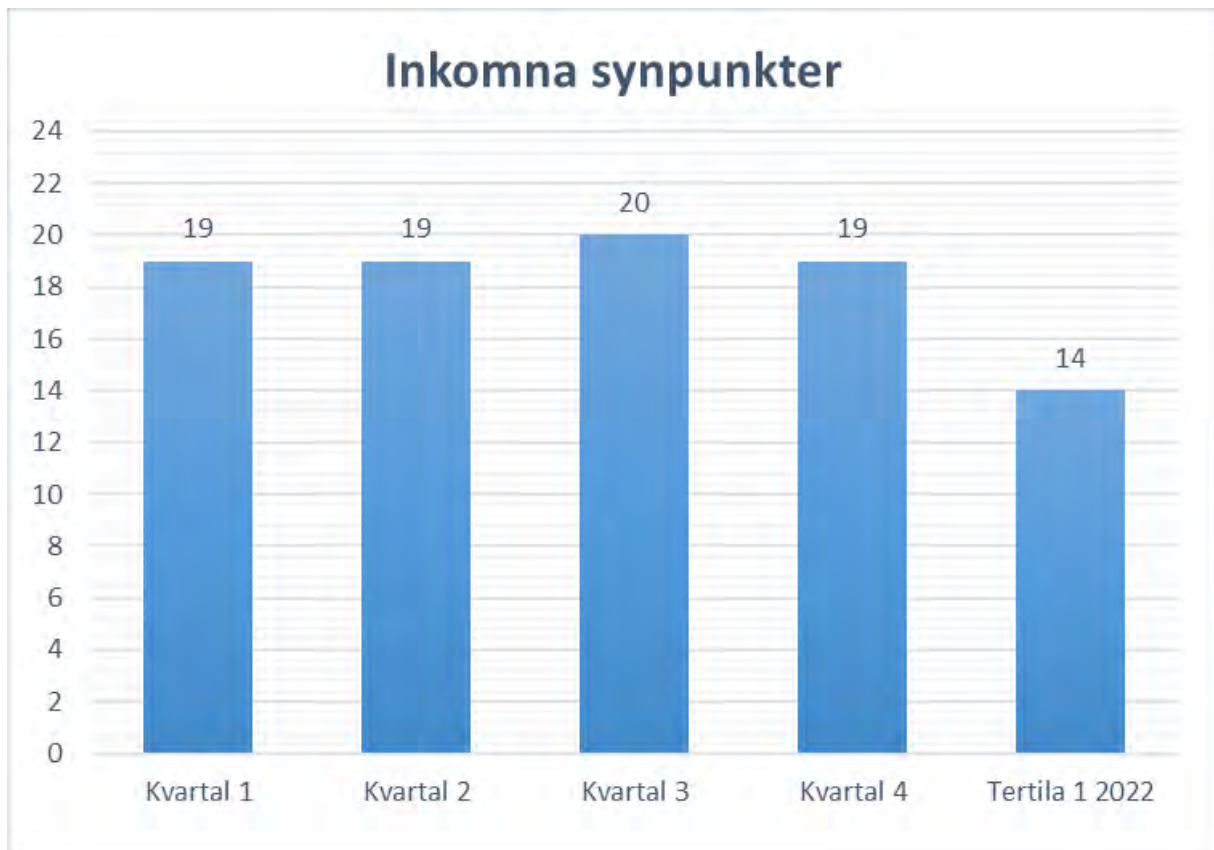

Av de synpunktslämnare som har önskat återkoppling har svar lämnats i fyra ärenden. Den femte synpunkten är obesvarad på grund av att man inte har lyckats komma i kontakt med synpunktslämnaren, trots upprepade försök.

2.2 Produktion

Totalt inkom det 14 synpunkter som berörde olika verksamheter inom produktion.

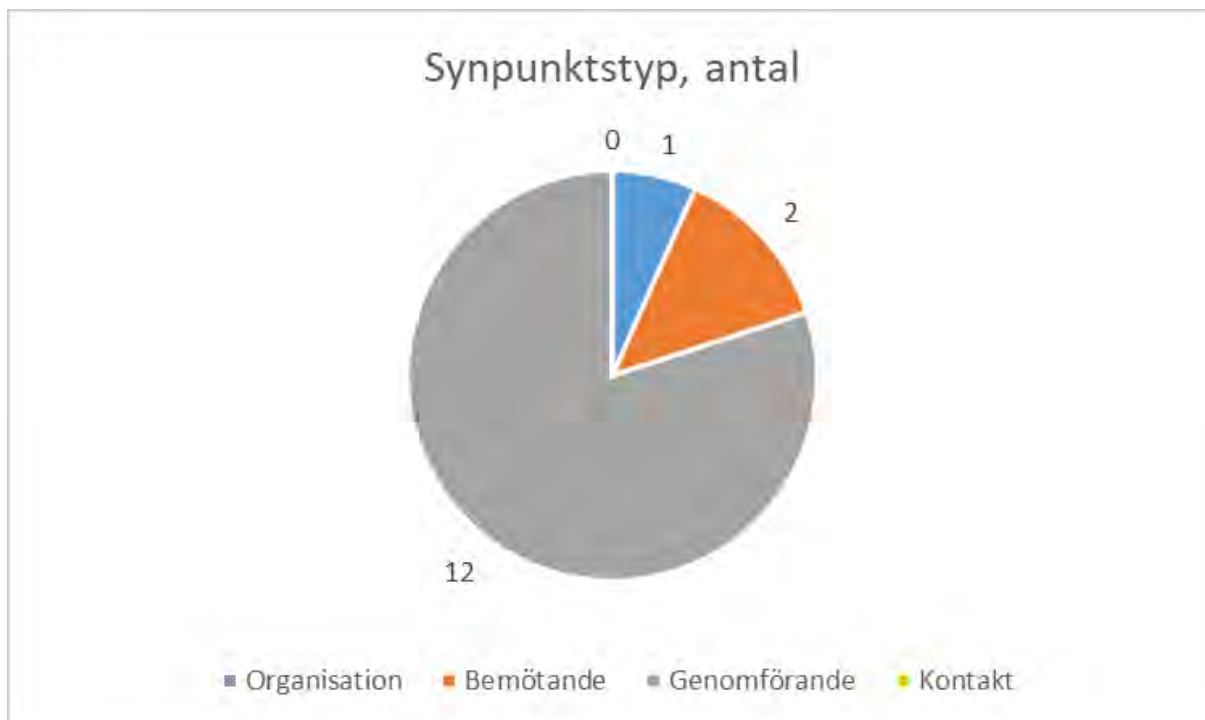

2.2.1 Fördelning synpunktstyper

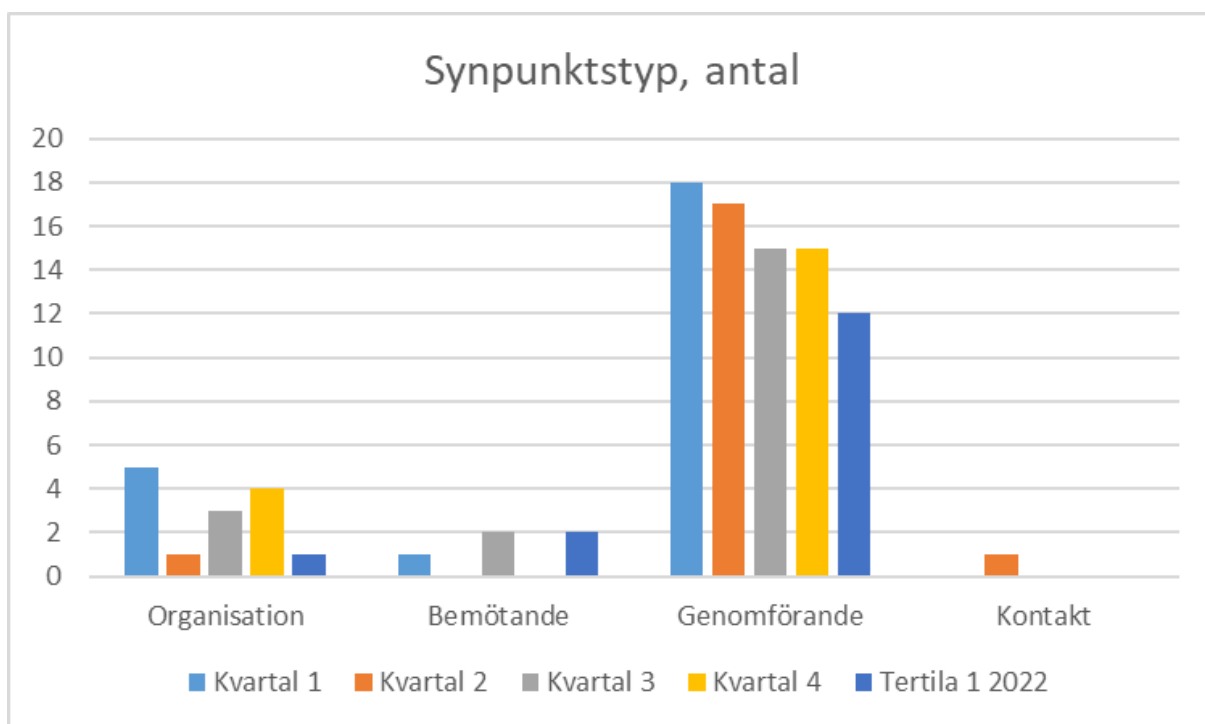
Synpunkter kategoriseras enligt positiv (nöjd med insats), negativ (ofta klagomål på verksamhet) eller neutral (förslag till förbättring) följt av någon av följande kategorier:

- system/organisation (förutsättningar för arbetet t.ex. organisation, IT, övrigt stöd)
- bemötande (hur interaktionen upplevts för synpunktslämnaren)
- genomförande (hur arbetsuppgift utförts jämfört med förväntning på utförande)
- kontakt (möjlighet att nå personal via telefon, e-post, brev, etc).

Majoriteten av synpunkterna under tertial 1 berör genomförandet av insatser (12 st).

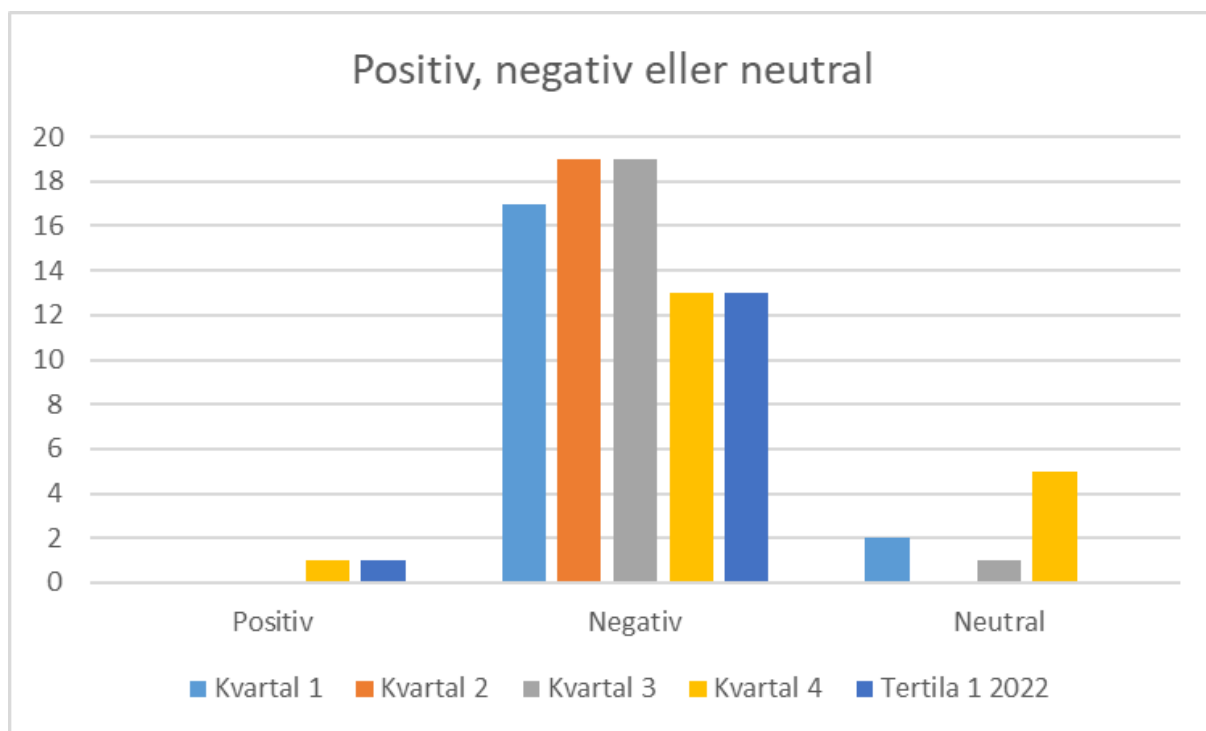

Synpunkter på genomförandet är den vanligaste kategorin för alla fyra kvartalen.

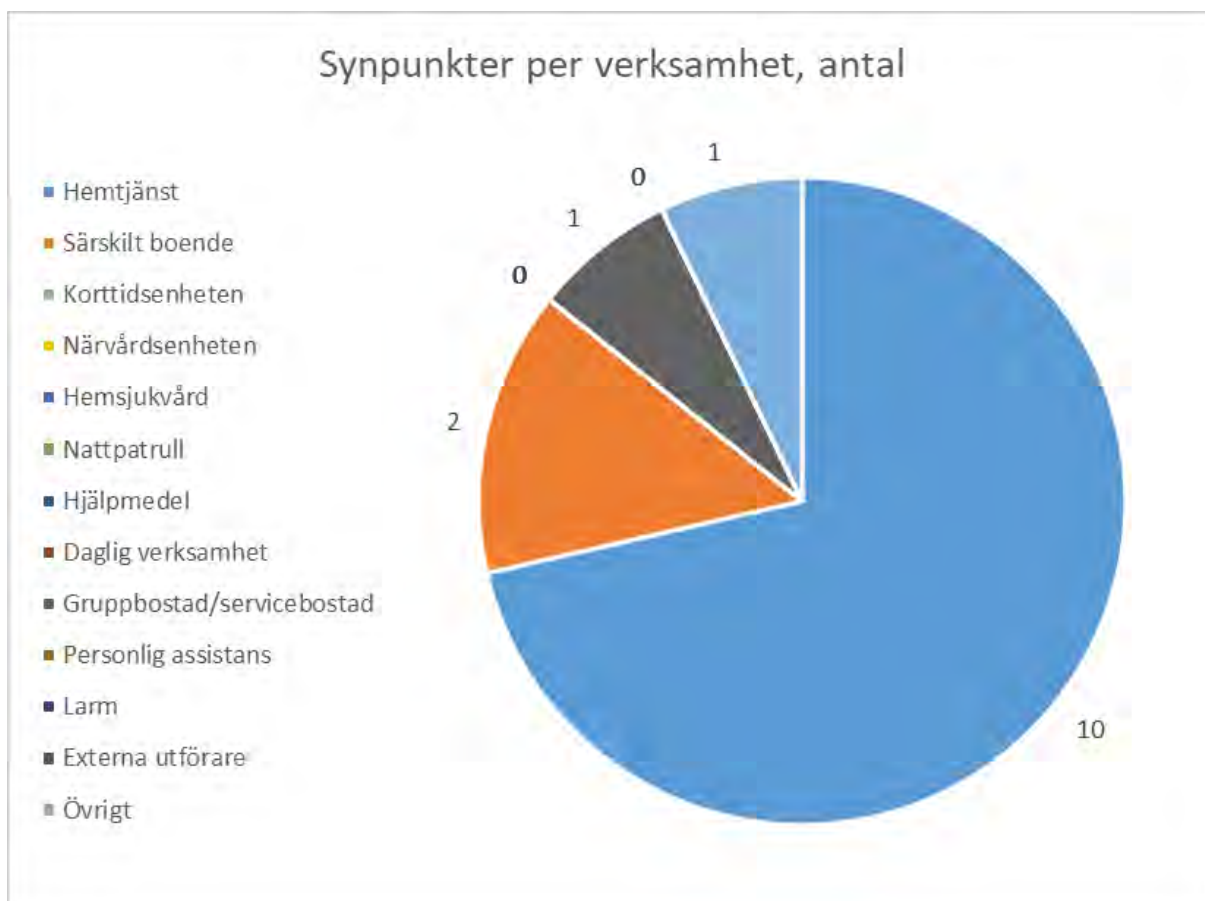
2.2.2 Positiv, negativ eller neutral

Under tertial 1 har det inkommit 13 negativa synpunkter, och en positiv.

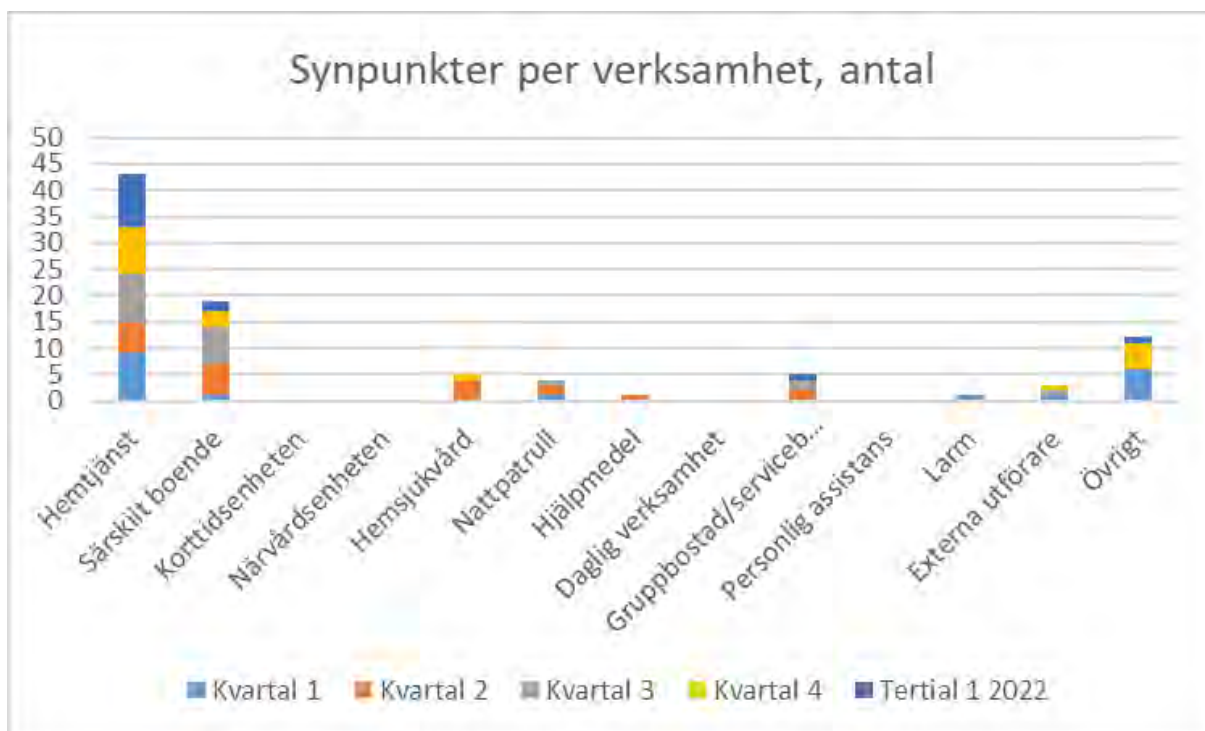

2.2.3 Synpunkter per verksamhet

Under tertial 1t har 10 st synpunkter inkommit inom hemtjänst.

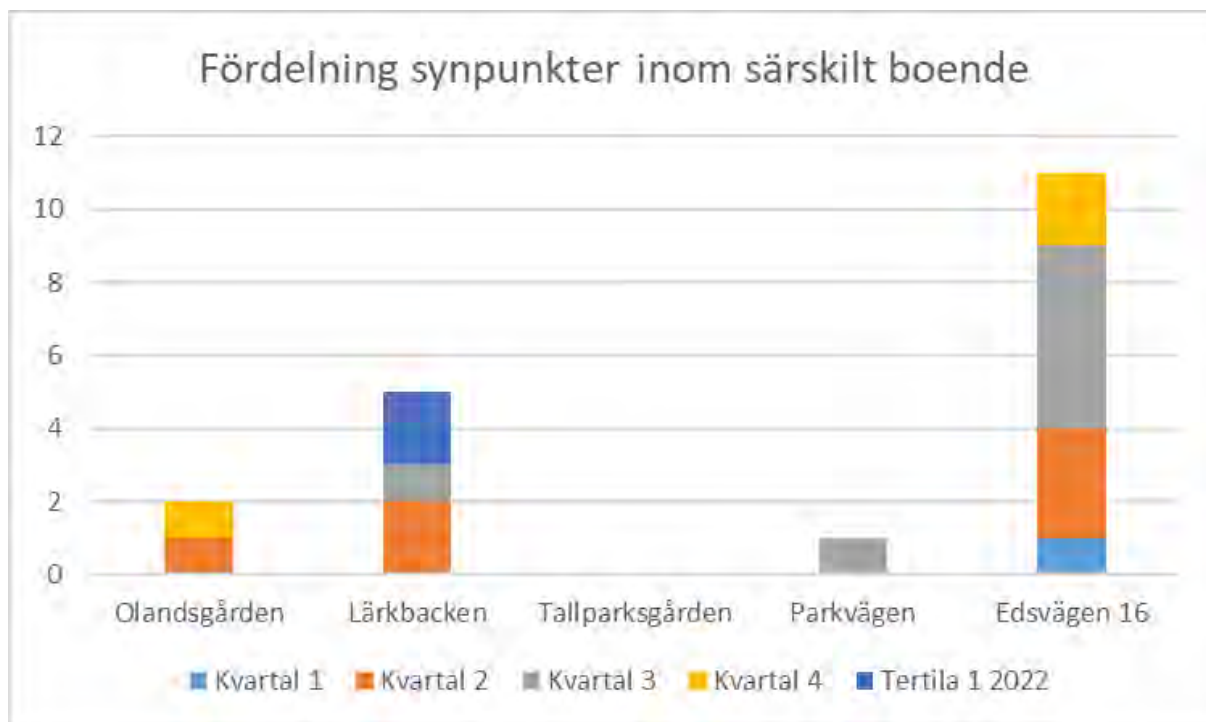
Under hela föregående år har flest synpunkter inkommit inom hemtjänst.

Nedan redovisas fördelning av synpunkter inom respektive särskilt boende.

De negativa synpunkterna handlar om att anhöriga upplever att det är bristande kommunikation mellan personalen och anhöriga, att det inte finns tillräckligt med aktiviteter för de boende, samt en synpunktslämnare som tycker att det är väldigt tråkigt att mötesplatsen har varit stängd.

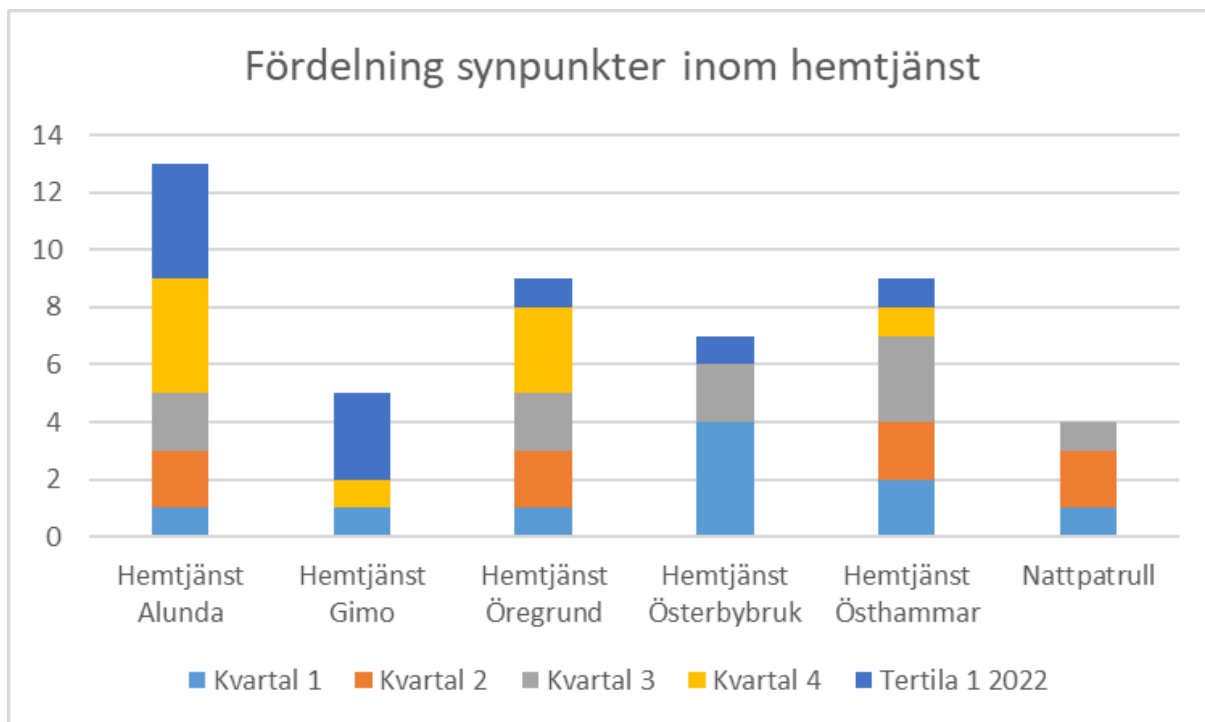
Positiv synpunkt där synpunktslämnaren vill lyfta fram personalen och tycker de gör ett fantastiskt jobb.

Nedan redovisas fördelning av synpunkter per hemtjänstområde.

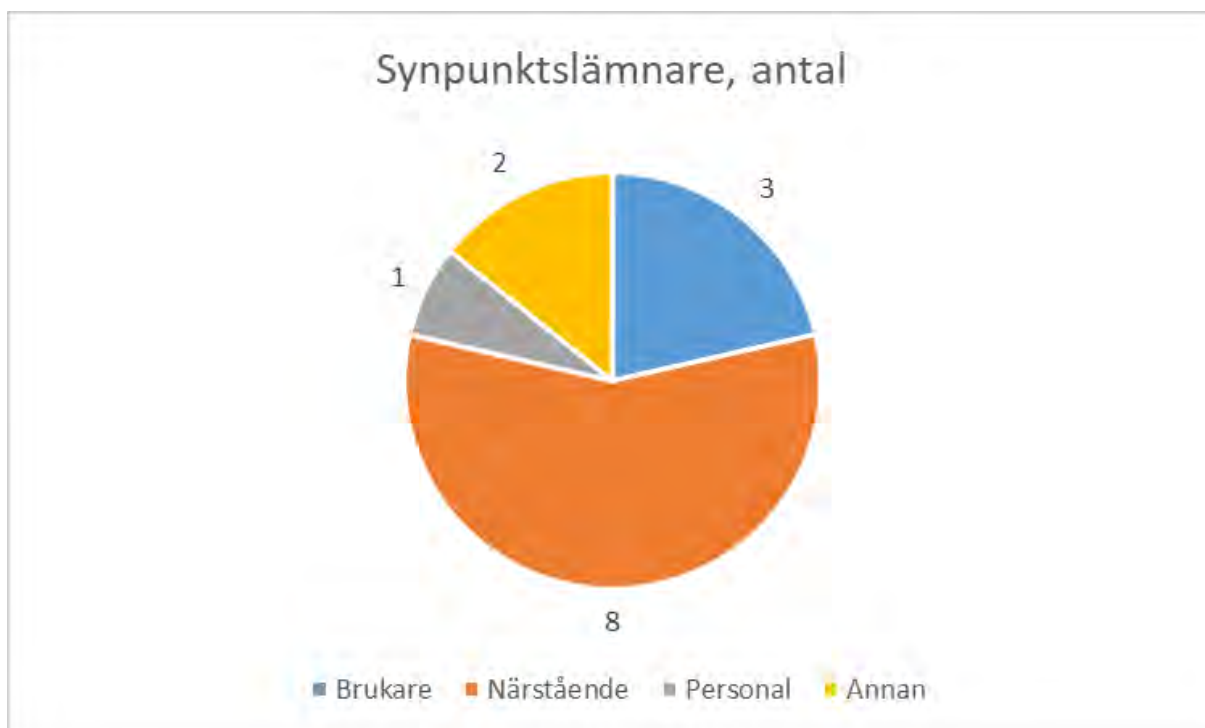
De negativa synpunkterna berör brister i hur personalen utför hemtjänsten. En synpunktslämnare uppger att hen varit utsatt för stöld, samt att en brukare blev utsatt för covid smittad personal.

Den synpunktslämnare som lämnat in den positiva synpunkten vill lyfta fram personalen, hen tycker de gör ett fantastiskt jobb.

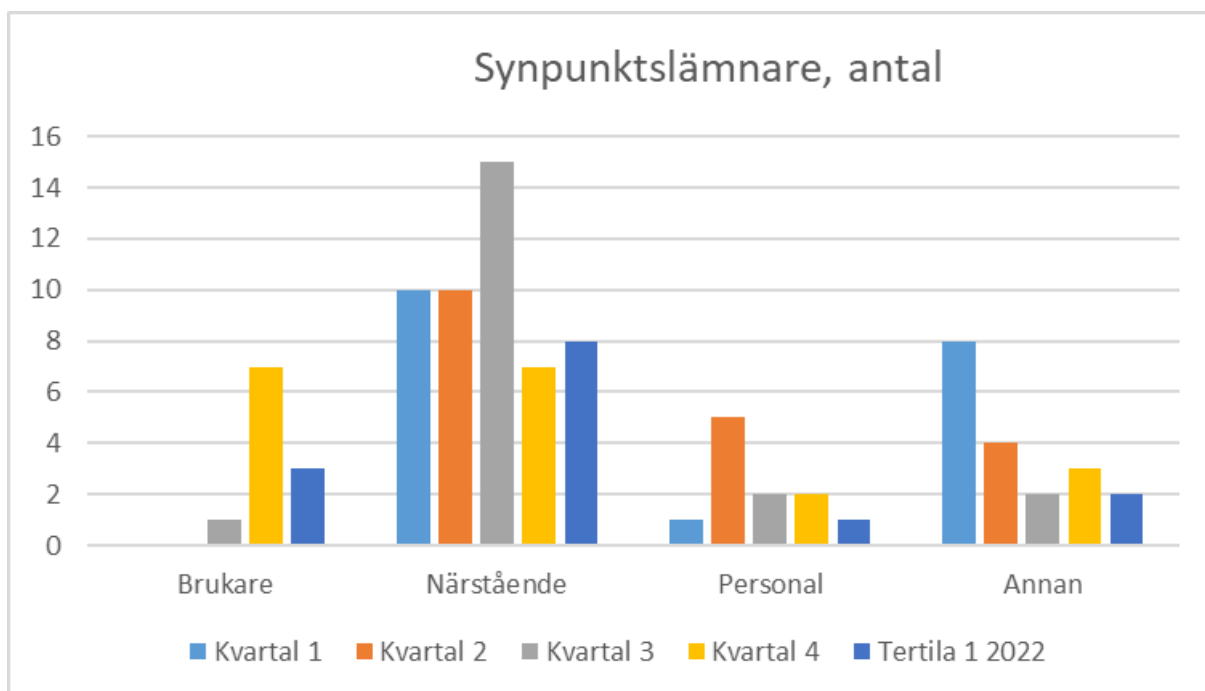
2.2.4 Synpunktslämnare

Majoriteten av synpunkterna inkommer från närstående samt brukare

Under hela föregående år samt för tertial 1, har flest synpunkter lämnats av närstående och

brukare.

2.2.5 Åtgärder, svar & utredningar

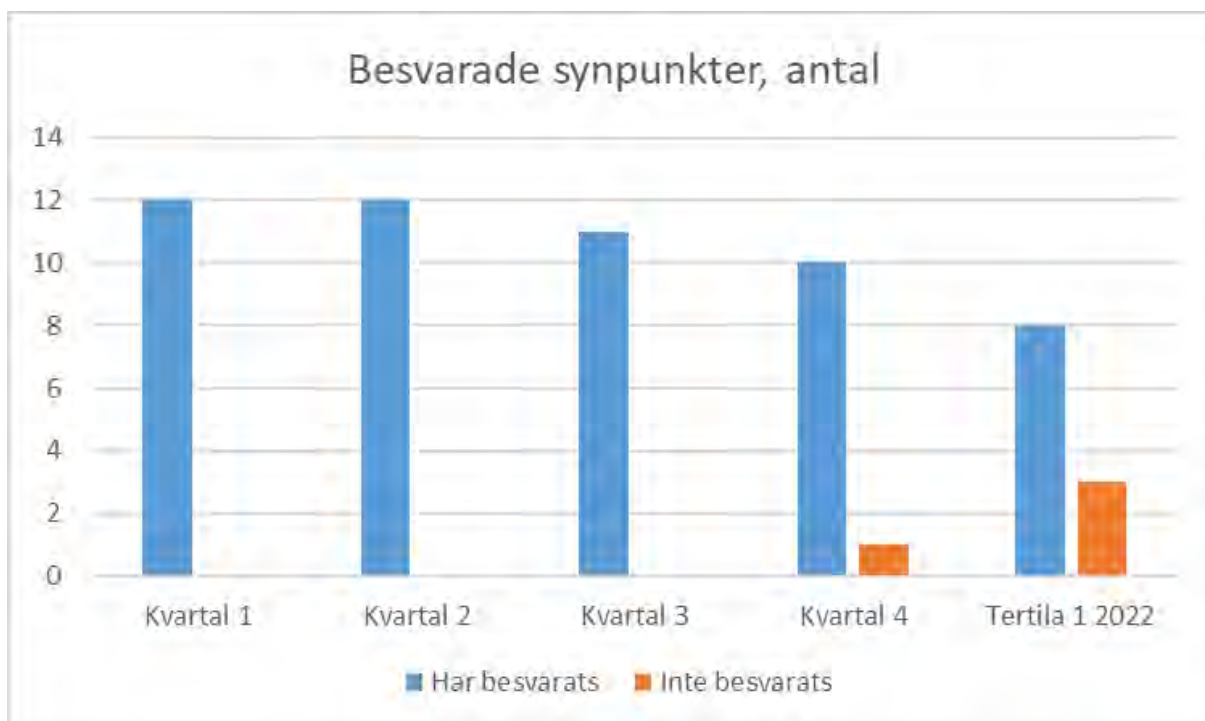
11 synpunktslämnare har uppgivit att de önskar återkoppling. En personer har uppgett att de inte vill bli kontaktad, och två personer har inte uppgivit om återkoppling önskas.

Tre utav synpunkterna har inte något registrerat svar i diarieföringssystemet men är troligen besvarade. Frågan har ställts till respektive chef men återkoppling har ännu inte skett. Detta resultat kan därför komma att ändras.

Antal besvarade synpunkter för hela föregående år samt tertial 1.

Råd för social hållbarhet i Uppsala län

Överenskommelse om regional samverkan

Behov av struktur och systematik i arbetet för social hållbarhet

Råd för social hållbarhet samlar offentliga aktörer i Uppsala län i syfte att skapa struktur och systematik i länets arbete för social hållbarhet. Genom arbetet i rådet får aktörerna en helhetssyn och en delad lägesbild inom området. Detta ger förutsättningar för att kunna fatta beslut om gemensamma ställningstaganden, gemensam inriktning och gemensam styrning för att koordinera länets verksamhet inom social hållbarhet.

Råd för social hållbarhet breddar och kompletterar den samverkan som bland annat bedrivs genom länets samverkansstruktur kopplat till Regionalt forum och Regionala ledningsgruppen. Styrkan med rådet är flernivåsamverkan (stat, region, kommun) där flera statliga aktörer ingår.

Syftet med överenskommelsen är samverkan som skapar synergier. Målet för samverkan är att öka möjligheten till ett gott liv på lika villkor för hela länets befolkning. Fokus är gemensamma målsättningar och insatser som skapar ett mervärde för hela Uppsala län. Arbetet ska anpassas utifrån både lokala och regionala behov och prioriteringar.

Avsikten är att få särskilt genomslag inom vissa prioriterade områden som rådet beslutar om. Arbetet sker på förvaltningsnivå och ska koordineras inom ramen för befintliga politiska uppdrag.

Rådets prioriteringar är centrala i den gemensamma samverkan i länet. I tillägg till detta bedrivs emellertid ytterligare omfattande arbete för social hållbarhet av de offentliga aktörerna, vilket bör ses som en viktig del av genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen. Rådets arbete bygger i grunden på samverkan inom sju specifika sakområden:

- integration
- jämställdhet inklusive mäns våld mot kvinnor
- ANDT-LS
- brottsförebyggande frågor
- mänskliga rättigheter
- inkluderande arbetsmarknad
- god och jämlik hälsa

Aktörerna i rådet har kommit överens om att minimera antalet regionala styrdokument. Detta i syfte att förenkla och skapa tydlighet samt att frigöra resurser till operativt arbete och stöd till länets kommuner, till exempel i framtagande av lokala strategier och handlingsplaner vid behov. Regionala styrdokument bör tas fram endast i undantagsfall och efter noggrant övervägande. Undantag från detta kan till exempel utgöras av explicita regeringsuppdrag om att ta fram regionala strategier inom ett specifikt område.

Denna överenskommelse kompletteras med *Plan för regional samverkan inom prioriterade områden* som närmare beskriver parternas samverkan inom identifierade prioriteringar och insatsområden.

Modell för samverkan (beslut, genomförande, uppföljning)

Råd för social hållbarhet är det organ som formellt beslutar om denna överenskommelse och som även fungerar som beställare för samverkansplanens genomförande och uppföljning. Rådet leds av landshövdingen i Uppsala län. Det är länets högsta strategiska forum inom social hållbarhet och består av alla kommunchefer i länet, samt chefer på regional nivå från Länsstyrelsen, Region Uppsala, Migrationsverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Polisen, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, Nationellt centrum för kvinnofrid samt Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.

Kansliggruppen ansvarar för planering av dagordning till rådets möten, beredning av frågor till och från rådet samt strategisk planering av samordningsgruppens arbete.

Samordningsgruppen ansvarar för koordinering av genomförande och uppföljning av överenskommelsen, samverkansplanen och gemensamma aktiviteter. Rapportering sker årligen till rådet.

Regionala arbetsgrupper eller nätverk ansvarar på uppdrag av samordningsgruppen för det operativa genomförandet av samverkansplanen. Det sker i första hand genom att förstärka redan pågående arbete i riktning mot målen i samverkansplanen. Grupperna redovisar sitt arbete till Samordningsgruppen.

Insatser för samverkan

Grundläggande för en framgångsrik samverkan är kännedom om varandras uppdrag och pågående arbete. Gemensamma lägesbilder, behovs- och orsaksanalyser ger förutsättningar för att hitta områden där vi kan få ut större effekter i samhället om vi jobbar tillsammans eller understödjer varandras arbete. Insatserna för samverkan är mer eller mindre universella men måste anpassas till varje insatsområde.

Exempel på hur aktörerna kan samverka:

- Sprida kunskap om och implementera nationella och regionala styrdokument
- Lyfta in våra insatsområden i befintliga samverkansfora och nätverk för att identifiera samverkanspotential samt klargöra ansvar och roller
- Ta fram gemensamma lägesbilder och målgruppsanalyser
- Kartlägga och analysera behov samt pågående aktiviteter
- Kartlägga behov av länsövergripande/huvudmanövergripande samverkansaktiviteter
- Skapa forum för lärande
- Stärka vår samverkanskompetens
- Inventera och aktivt involvera nya samverkansparter såsom näringsliv och civilsamhälle
- Samverka kring metoder för inflytande och delaktighet
- Genomföra gemensamma kommunikationsinsatser

Åtagande

Parterna åtar sig att tillsammans identifiera aktiviteter som genomförs i samverkan. Det är upp till varje aktör att avgöra vad de kan bidra med för att skapa mervärde. Identifierade gemensamma aktiviteter hanteras i respektive parts verksamhetsplanering.

Resultatet av det gemensamma arbetet sammanställs och presenteras för Råd för social hållbarhet årligen.

Råd för social hållbarhet i Uppsala län

Plan för regional samverkan inom prioriterade områden

Innehåll

Inledning	3
Behov av struktur och systematik i arbetet för social hållbarhet.....	3
Planens funktion och syfte.....	4
Planens utgångspunkt.....	5
Hälsans bestämningfaktorer	5
Brottsförebyggande arbete	6
Nationell och regional strategi för jämställdhet.....	7
Främjande och förebyggande arbete	8
Prioritering – Hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper.....	8
Beskrivning av insatsområden och tillhörande mål.....	9
Prioritering – Mäns våld mot kvinnor	10
Viktiga perspektiv i arbetet mot mäns våld mot kvinnor	11
Beskrivning av insatsområden och tillhörande mål.....	11
Genomförande och uppföljning.....	12

Inledning

Behov av struktur och systematik i arbetet för social hållbarhet

Råd för social hållbarhet samlar offentliga aktörer i Uppsala län i syfte att skapa struktur och systematik i länets arbete för social hållbarhet. Rådets två främsta prioriteringar är

- att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper
- att motverka mäns våld mot kvinnor.

Denna samverkansplan är framtagen för att skapa en struktur och systematik i arbetet för social hållbarhet. Målet för samverkan inom Råd för social hållbarhet är att öka möjligheten till ett gott liv på lika villkor för hela länets befolkning.

En god hälsa är grundläggande för livskvalitet och delaktighet i samhället, vilket i sin tur gynnar länets regionala utveckling och tillväxt. Uppsala län har generellt en frisk och välmående befolkning men hälsan är ojämnt fördelad både inom och mellan länets kommuner. Vår hälsa påverkas, utöver egna val och levnadssätt, också av de olika arenor i samhället där vi lever våra liv. Grund för en god hälsa skapas i barndomen, där uppväxtvillkor såsom boendemiljö och utbildningsmöjligheter utgör viktiga förutsättningar. Arbete, arbetsmiljö och försörjningsmöjligheter är ytterligare förutsättningar i livet som bidrar till att uppnå en god hälsa. Dessa olika förutsättningar skiljer sig systematiskt åt mellan olika sociala grupper, trots att rätten till bästa uppnåeliga hälsa gäller samtliga länets invånare. Ojämligheten i länet ökar dessutom mellan både individer, bostadsområden och grupper. Denna plan tar avstamp i mänskliga rättigheter och i en rättighetsbaserad metod som förtydligar offentliga aktörers ansvar och individens roll som rättighetsbärare.

Skillnader i livsvillkor grundas tidigt i livet. Processer som genererar ojämlikhet är självförstärkande, vilket innebär att de som har lite mer kommer att ha större möjlighet att få ytterligare lite mer och tvärtom. Samverkan är en av flera viktiga komponenter i arbetet med att säkerställa ett jämställt och jämlikt Uppsala län. Länets offentliga aktörer har en viktig roll i att säkra ett strukturerat och kunskapsbaserat preventivt arbete, som utgår ifrån delade lägesbilder och som skapar mervärden i samhället. Potentialen i samverkan med civilsamhället och näringslivet behöver också tas tillvara och främjas.

Även utsattheten för brott och den upplevda tryggheten är ojämnt fördelad i samhället. Kvinnors otrygghet är större än mäns. Brottsligheten har också blivit alltmer komplex, varierad och gränsöverskridande. Både människor och varor korsar gränser och rör sig inom landet på ett annat sätt än tidigare, vilket bland annat har underlättat för människohandel samt införseln av vapen och narkotika. Den organiserade brottsligheten har blivit mer omfattande och förändrats till sin karaktär. Brottslighet som riktar sig mot olika delar av välfärden är också ett stort problem. Den digitala utvecklingen, internet och sociala medier har många positiva följder, men kan också påverka brottsutvecklingen och utsattheten i negativ riktning. I och med att fler har möjlighet att uttrycka och sprida åsikter, idéer och information har det blivit lättare att skada andras integritet genom hot, hat och kränkningar.

Här krävs läns-gemensamma insatser för att utveckla det systematiska och kunskapsbaserade arbetet med att förebygga brott och skapa trygghet. Till detta hör även arbetet kring stärkt samhällsklimat och inkludering för att skapa tillit och för att motverka misstro och polarisering. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna slår fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter och har rätt att leva ett liv fritt från våld. Principen icke-diskriminering är en central del av det internationella människorättsskyddet. Av såväl regeringsformen som den svenska diskrimineringslagen framgår det att ingen får diskrimineras på grund etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, kön, könsidentitet eller könsuttryck¹, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller ålder. Den allmänna förklaringen har en bredare ansats som även inkluderar exempelvis socialt ursprung.

FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, CEDAW, beskriver diskriminering och våld mot flickor och kvinnor som brott mot de mänskliga rättigheterna. I FN:s Agenda 2030 med globala mål för hållbar utveckling anges i delmål 5.2 att alla former av våld mot flickor och kvinnor, både i det privata och offentliga rummet, ska avskaffas. Här inkluderas även människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering. FN:s definition av våld mot kvinnor avser "Varje könsrelaterad våldshandling som resulterar i, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, samt hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker i det offentliga eller privata livet". Våld i nära relationer är ett stort folkhälsoproblem och en kränkning av mänskliga rättigheter som kan få allvarliga konsekvenser för den som drabbas. Ett bra stöd från samhällets olika aktörer kan i vissa fall innebära skillnaden mellan liv och död.

Planens funktion och syfte

Planen konkretiserar rådets prioriteringar i olika insatsområden och mål samt beskriver hur genomförande och uppföljning av arbetet ska ske.

Råd för social hållbarhet har beslutat om två prioriteringar för det fortsatta arbetet:

- Att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper.
- Att motverka mäns våld mot kvinnor, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution samt människohandel med särskilt fokus på sexuella ändamål.

De två prioriteringarna har en nära koppling mellan varandra då rätten till ett liv utan våld är en viktig förutsättning för hälsa, trygghet och goda livsvillkor. Flera samhällsutmaningar, som kopplar an till de båda prioriteringarna, såsom våld, brott, missbruk, ohälsa och utanförskap, har till stor del samma bakomliggande orsaker. Genom ett fokus på att allmänt

¹ I diskrimineringslagen används begreppet "könsöverskridande identitet eller uttryck", men Diskrimineringsombudsmannen förordar begreppet "könsidentitet eller könsuttryck". Det beror på att DO anser att lagens begrepp ("könsöverskridande") riskerar att befästa en bild av att personer som omfattas av skyddet mot diskriminering är avvikare i ett samhälle där det finns starka normer och föreställningar om kön.

främja en god hälsoutveckling i kombination med att tidigt identifiera och stärka personer med flera riskfaktorer bidrar samhället till färre normbrytande problem och en ökad jämlikhet i hälsa.

Planens utgångspunkt

Utgångspunkt för planen är den fördjupade nuläges- och omvärldsanalys samt de åtaganden och prioriterade mål för programperioden som vuxit fram och beslutas i den regionala utvecklingsstrategin utifrån Agenda 2030. Agenda 2030 och de globala målen fungerar som ram och anger riktningen för arbetet.

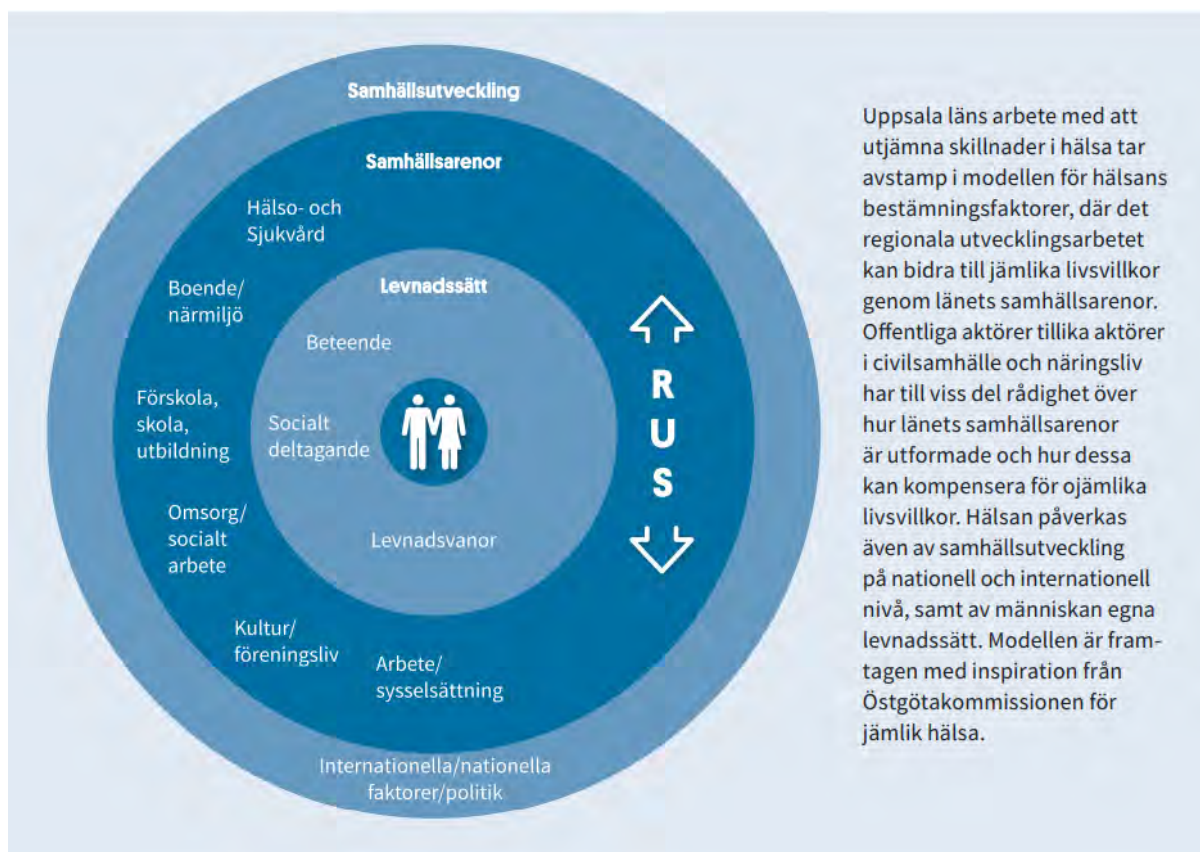
Det strategiska utvecklingsområdet *En region för alla* i den regionala utvecklingsstrategin lyfter fram länets invånare och det goda livet. Denna samverkansplan syftar till att skapa en positiv utveckling inom detta strategiska område.

Arbetet med de två prioriteringar som beskrivs och konkretiseras i denna plan tar stöd i modellen för hälsans bestämningsfaktorer, folkhälsopolitikens åtta målområden och rättighetsbaserat arbetssätt samt är formulerat utifrån ett brottsförebyggande samt främjande arbete för ökad hälsa.

Hälsans bestämningsfaktorer

Hälsan är beroende av olika faktorer och förutsättningar, som brukar kallas hälsans bestämningsfaktorer. Det är flera faktorer som samverkar på olika nivåer i samhället, exempelvis var och hur vi bor, vilken miljö vi lever i, barndomen och uppväxttiden, vår utbildning och vårt arbete samt samhällsekonomin i stort.

En del av bestämningsfaktorerna kan påverkas genom individens egna ställningstaganden medan andra kräver politiska beslut och gemensamma åtgärder från samhället för att påverkas. För att åstadkomma positiva förändringar i befolkningens hälsoutveckling och säkerställa rätten till bästa uppnåeliga hälsa krävs därför åtgärder på alla nivåer och i alla samhällssektorer och miljöer.

Det nationella målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Folkhälsopolitiken består av åtta målområden, som alla återspeglar hälsans bestämningfaktorer. Målområdena är

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö
- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Brottsförebyggande arbete

Långsiktigt brottsförebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat och strukturerat och handlar om att arbeta med tre typer av prevention², se nedan. En ytterligare nyckel till framgång i det brottsförebyggande arbetet är att arbeta i samverkan över hela samhället.

² Effektiv samordning av brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i socialt utsatta områden - en processutvärdering av Brottsförebyggande rådets utvecklingsprojekt, *Per-Olof Hallin* Urbana studier Malmö universitet.

Utöver samverkan mellan kommun och polis är det viktigt att även myndigheter, civilsamhälle och näringsliv inkluderas.

Strukturell prevention handlar om att förändra människors grundläggande livsvillkor genom att tillgodose grundläggande mänskliga rättigheter såsom rätten till bostad, utbildning och arbete. Genom att förbättra barns, ungdomars och vuxnas levnadsförhållanden ökar också möjligheterna för dem att utveckla och leva ett fullgott liv.

Social prevention handlar om att påverka och motverka de sociala processer som kan leda till att individer och grupper utvecklar negativt normbrytande beteenden eller återfall i brott.

Situationell prevention handlar om att på platser och i situationer skapa förutsättningar för att brott eller annat negativt normbrytande beteende inte inträffar, och om de inträffar begränsa dess konsekvenser.

Nationell och regional strategi för jämställdhet

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att stärka genomförandet av det jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra har regeringen tagit fram en långsiktig strategi och ett åtgärdsprogram på området. I delmålet ingår även att män och kvinnor, flickor och pojkar ska ha samma rätt till och möjlighet till kroppslig integritet.

Den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är framtagen av regeringen och består av fyra prioriterade delmål som är vägledande i arbetet på nationell, regional och lokal nivå:

- **Utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld.** När fler går samman kan vi förhindra att våld uppstår och minska återfall i brott.
- **Förbättrad upptäckt av våld samt starkare skydd och stöd.** En effektiv vårdkedja leder till att fler kan skyddas och erbjudas rätt stöd.
- **Effektivare brottsbekämpning.** Vid en fungerande rättsprocess kommer fler att medverka i brottsutredningen och fler brott klaras upp.
- **Förbättrad kunskap och metodutveckling.** Genom utbildning, systematisk uppföljning och utvärdering ökar kunskapen och vi får fler verksamma metoder och arbetssätt.

Länsstyrelsen Uppsala län har tillsammans med länets kommuner, myndigheter och idéburen sektor tagit fram en regional strategi som kan bidra till att påskynda arbetet för jämställdhet och samtidigt ta hänsyn till regionala förutsättningar och behov. Regional strategi för jämställdhet 2018–2022 fokuserar på fyra prioriterade områden:

- Mäns våld mot kvinnor
- Jämställd arbetsmarknadsetablering med fokus på utlandsfödda kvinnor
- Jämställd hälsa
- Jämställd resursfördelning

Främjande och förebyggande arbete

Såväl nationella strategier som statliga mål och regeringsuppdrag pekar på behovet av att prioritera mer främjande och förebyggande arbetssätt och att arbetet behöver samordnas över flera sakområden. Forskning visar att många samhällsutmaningar såsom våld, brott, missbruk, ohälsa och utanförskap, till stor del har samma bakomliggande orsaker.

Folkhälsomyndigheten lyfter fram vikten av att skapa strukturer som motverkar samlade riskfaktorer hos sårbara grupper och samtidigt stärka främjande strukturer som exempelvis en god skolgång med godkänd gymnasiebehörighet, god anknytning mellan förälder och barn samt en meningsfull fritid. Genom ett fokus på att allmänt främja en god hälsoutveckling i kombination med att tidigt identifiera och stärka personer med flera riskfaktorer bidrar samhället till färre normbrytande problem och en ökad jämlikhet i hälsa.

Främjande och förebyggande arbetssätt behövs för att få ett socialt hållbart arbete med en samordning och samverkan över flera sakområdesgränser, så som brottsförebyggande, våldsförebyggande/mäns våld mot kvinnor, föräldraskapsstöd, ANDT-förebyggande samt tvärperspektiv så som jämställdhet, jämlikhet, barnrätt och mänskliga rättigheter.

Ett tidigt fokus på främjande och förebyggande arbete är ett sätt att konkretisera arbetet för att nå målen i Agenda 2030, framför allt gällande de sociala aspekterna.

En rättighetsbaserad metod

Att alla barn och unga ska ha goda livsvillkor innebär att samhället ska skapa goda livsvillkor för individen med utgångspunkt i rätten att komma i åtnjutande av de mänskliga rättigheterna såsom de uttrycks i grundlagarna och de för Sverige rättsligt bindande FN-konventionerna. Individen ska ha tillgång till utbildning, arbete, bostad, hälsa, trygghet, kultur och fritid, sitt språk, möjlighet till delaktighet och inflytande samt ett liv fritt från diskriminering. Delaktighet och inflytande är en mänsklig rättighet som finns inskriven i en rad konventioner, däribland konventionen om barnets rättigheter.

En rättighetsbaserad metod utgår ifrån individen som rättighetsinnehavare och det offentliga som ansvarsbärare. Den rättighetsbaserade metoden förtydligar det offentliga åtgärdsansvar och utgår ifrån principer om icke-diskriminering och jämlikhet, transparens och insyn samt delaktighet och inflytande. Metoden kan användas systematiskt från verksamhetsplanering och budgetering till genomförande och utvärdering av insatser (Se t.ex. SKL, Mänskliga rättigheter i ledning och styrning, 2017).

Prioritering – Hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper

Goda livsvillkor bidrar till hälsa och trygghet. Förutsättningarna för hälsa, trygghet och goda livsvillkor är ojämnt fördelade i samhället, och därför behöver ett särskilt fokus läggas på att kompensera för ojämlikheter mellan människor. Många utsatta grupper bor i områden som även geografiskt är socioekonomiskt utsatta. Rådets prioritering om att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper har mot bakgrund av ovanstående konkretiserats i *fyra insatsområden*:

- Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor
- Förutsättningar för goda levnadsvanor
- Egenmakt, inflytande och delaktighet
- Trygga miljöer

Huvudsaklig *målgrupp* för insatserna är barn och unga och de närmaste runt barn och unga som skapar förutsättningarna för en bra start i livet.

Insatserna riktar sig till individer och grupper som lever i socioekonomisk utsatthet. Med socioekonomiskt utsatta områden avses områden där nettointkomst, förvärvsarbete, gymnasiebehörighet och utbildningsnivå ligger på nivåer under genomsnittet för landet, samt där arbetslöshet, ekonomiskt bistånd och sjukdagar ligger på nivåer över genomsnittet för landet. I vissa av dessa områden finns en förhöjd risk för kriminalitet och att barn och unga ansluter sig till kriminella miljöer.

Beskrivning av insatsområden och tillhörande mål

Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor

Syftet med insatsområdet är att alla barn ska ha grundläggande förutsättningar att utifrån sina villkor utveckla kognitiva, emotionella, sociala och fysiska förmågor vilket ger dem en bra start i livet.

En god och jämlik hälsa uppnås genom att länets invånares egna möjligheter att agera och generera resurser stärks. Det innebär att länets aktörer kompletterar och adderar resurser när de egna inte räcker till. Länets insatser är anpassade och utformade så att de motsvarar befolkningens behov. Goda livsvillkor för länets befolkning bidrar till både hälsa och trygghet. Ojämlighet i hälsa uppkommer genom systematiska ojämlikheter i resurser och handlingsutrymme mellan olika grupper i samhället. Exempel på resurser är goda uppväxtvillkor, en bra utbildning och en god inkomst. En mer jämlik hälsa kräver en mer jämlik tillgång till dessa resurser, vilket i sin tur kräver samordnade insatser från många samhällssektorer. Ojämlighet i livsvillkor och möjligheter mellan olika familjer bidrar till att barn har skilda förutsättningar att utvecklas under det tidiga livet. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa behöver vi tillsammans skapa, stötta och stärka en god start i livet och jämlika uppväxtvillkor.

Förutsättningar för goda levnadsvanor

Syftet med insatsområdet är att ge invånarna i Uppsala län goda möjligheter att göra hälsosamma val då det finns god tillgång till hälsofrämjande produkter, miljöer och aktiviteter.

Levnadsvanor är ett centralt område för att uppnå hälsa och där det finns skillnader mellan olika socioekonomiska grupper. För att minska insjuknandet i våra vanligaste folksjukdomar går arbetet ut på att främja fysisk aktivitet, goda matvanor och sömn, samt att begränsa tillgängligheten och användandet av hälsoskadliga produkter som alkohol, narkotika, doping, tobak, läkemedel och spel om pengar. Det är också av betydelse att samhället stödjer individer när de vill göra en beteendeförändring men inte klarar det själva.

Egenmakt, inflytande och delaktighet

Syftet med insatsområdet är att alla barn och ungdomar i Uppsala län ska ha jämlika förutsättningar till egenmakt, att delta i demokratiska processer och i det civila samhället.

Alla länets invånare ska känna sig inkluderade i samhället. Individens och gruppernas möjlighet till egenmakt, inflytande och delaktighet påverkas av socioekonomiska faktorer som bland annat kan härledas till ojämlikhet, diskriminering och andra rättighetskränkningar.

Främjande insatser behövs men även insatser för att motverka faktorer som begränsar enskildas inflytande över sina liv och samhället i stort. Att kunna ta kontroll över sitt eget liv och känna tillit till andra människor och till offentliga verksamheter är viktigt i sig men är också något som kan påverka exempelvis rätten till hälsa och trygghet.

Det finns en risk att individer och grupper som upplever att de saknar inflytande över sina egna livsvillkor och utvecklingen av samhället i stort, hamnar i en känsla av utanförskap och maktlöshet. Rätten att få vara delaktig och utöva inflytande i sammanhang som är betydelsefulla för individens tillvaro och levnadsvillkor är grundlagsskyddad och bottenar i flera olika bestämmelser om mänskliga rättigheter. Genom en rättighetsbaserad metod värnar vi bland annat principer om inflytande och delaktighet.

Trygga miljöer

Syftet med insatsområdet är att invånare i Uppsala län ska uppleva att den miljö de vistas i är trygg.

För att uppnå en trygg miljö, och därmed bidra till att främja rätten till exempelvis trygghet och personlig säkerhet, krävs insatser som främjar goda livsvillkor, mellanmänsklig tillit, delaktighet, jämställdhet och jämlikhet, samt insatser som förebygger och motverkar brott. Dessa utgör samtliga delar i ett öppet och inkluderande samhälle med ett gott samhällsklimat. Genom ett kunskapsbaserat arbetssätt utgår vi ifrån en bild av nuläget och utvecklingen över tid, analyserar bakomliggande orsaker, involverar medborgare i arbetet, föreslår plats specifika åtgärder som också baseras på utvärderade och beprövade metoder, samt följer upp och utvärderar åtgärderna.

Prioritering – Mäns våld mot kvinnor

Det övergripande målet för den svenska jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Mäns våld mot kvinnor betraktas som den yttersta konsekvensen av ett samhälle som inte är jämställt. I regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är det övergripande målet ett jämställt samhälle och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. I målet ingår även att män och kvinnor, flickor och pojkar ska ha samma rätt till och möjlighet till kroppslig integritet. Mäns våld mot kvinnor är ett paraplybegrepp och syftar på det våld som flickor och kvinnor är särskilt utsatta för och som minskar deras handlingsutrymme.

De våldsformer som avses är:

- Våld i nära relationer.

- Hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning.
- Prostitution och människohandel (med särskilt fokus på sexuella ändamål) samt sexualiserat våld oberoende av relation.

Arbetet mot mäns våld mot kvinnor handlar även om att motverka pojkars, mäns och hbtqi-personers utsatthet för våld, samt omfattar även kvinnors, flickors och hbtqi-personers utövande av våld. I arbetet mot mäns våld mot kvinnor finns således både utsatthet – och utövarperspektiv.

Viktiga perspektiv i arbetet mot mäns våld mot kvinnor

- Att våld ska förebyggas med fokus på våldsutövare och maskulinitetsnormer.
- Att större uppmärksamhet behöver läggas på unga kvinnors och flickors utsatthet för våld.
- Att flera livssituationer och omständigheter kan innebära särskild sårbarhet, såsom exempelvis ålder, funktionsvariationer, hedersnormer och sexuell läggning.
- Barnets bästa och barnets rättigheter. Barn som upplever eller bevittnar våld befinner sig i en mycket utsatt situation. Våld är en av de allvarligaste riskerna för barns hälsa och utveckling. Även ungdomar räknas som barn och kan utsättas för partnervåld på samma sätt som vuxna.

Rådets prioritering om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor har konkretiserats i *tre insatsområden*:

- Prostitution och människohandel (med särskilt fokus på sexuella ändamål)
- Hedersrelaterat våld och förtryck
- Kunskap om våld

För samverkansområdet mäns våld mot kvinnor utgörs målgruppen ytterst sett av alla medborgare, såväl barn som vuxna. Olika informationsinsatser kan bidra till en ökad kunskap och medvetenhet hos allmänheten, inte minst kring vilken hjälp som finns för den som är utsatt, eller för den som utsätter någon för våld. Insatserna bör dock primärt inriktas på de yrkesverksamma som möter de som är eller kan vara utsatta. Insatser bör även inriktas till yrkesverksamma som möter de som utövar våld. För att stärka de yrkesverksamma i sin roll behövs ökad kunskap och medvetenhet om mäns våld mot kvinnor samt en ökad beredskap att ge stöd och hjälp.

Beskrivning av insatsområden och tillhörande mål

Hedersrelaterat våld och förtryck

Syftet med insatsområdet är att länets aktörer gemensamt ska motverka hedersrelaterat våld och förtryck bland annat genom kunskapshöjande insatser, förebyggande arbete och stärkt samverkan.

Hedersrelaterat våld och förtryck är kopplat till hedersnormer som bygger på starka patriarkala eller heteronormativa föreställningar. De patriarkala föreställningarna tar sig

uttryck i kontroll av flickor och kvinnor som sträcker sig från begränsningar i vardagen rörande klädsel, umgänge och rörelsefrihet till begränsningar i val av utbildning, arbete, äktenskap och äktenskapsskillnad. I sin mest extrema form kan hedersnormerna leda till allvarlig brottslighet såsom t.ex. hot om våld och våld, inklusive dödligt våld. För de individer som försöker trotsa kontrollen kan följderna bli allvarliga. Det hedersrelaterade våldets kollektiva karaktär gör att gränserna mellan offer och förövare blir otydliga. De som medverkar till förtrycket kan själva vara utsatta. Det kan till exempel vara mödrar och unga män som känner sig pressade att sätta familjen före individen.

Prostitution och människohandel (med fokus på sexuella ändamål)

Syftet med insatsområdet är att länets aktörer gemensamt ska verka för att kunskapen om prostitution och människohandel ökar i länet samt att fler ärenden rörande sexköp och människohandel för sexuella ändamål rapporteras, anmäls och lagförs.

Att handla med människor är en av de allvarligaste formerna av organiserad brottslighet och innebär ett cyniskt utnyttjande av andra människor. Människohandel kränker den drabbades rätt att få bestämma över sitt liv och sin kropp. Ett stort antal människor i världen, främst kvinnor och barn, är utsatta för människohandel varje år och majoriteten av dessa utnyttjas sexuellt. Förutom prostitution och andra former av sexuellt utnyttjande utsätts många av människohandelns offer för tvångsarbete, slaveri, organ-handel eller andra former av utnyttjanden.

Det finns ett tydligt samband mellan prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Det som primärt upprätthåller såväl människohandeln för sexuella ändamål som prostitutionen är efterfrågan.

Kunskap om våld

Syftet med insatsområdet är att länets aktörer gemensamt ska verka för att höja kunskapen om mäns våld mot kvinnor.

Berörda aktörer ska ha bästa möjliga kunskap om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor för att kunna utforma och bedriva ett verkningsfullt arbete.

Genom kompetenshöjande insatser, forum för dialog och samverkan kan vi öka länets kunskaper om mäns våld mot kvinnor, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel.

Genomförande och uppföljning

Parterna har åtagit sig att identifiera gemensamma aktiviteter för genomförande av denna samverkansplan, se bilaga 1. Gemensamma pågående aktiviteter.

Arbetet med gemensamma aktiviteter följs upp och presenteras för Råd för social hållbarhet årligen. I samband med uppföljningen ska rådet ta ställning till om arbetet med respektive aktivitet ska fortsätta. Rådet tar löpande ställning till om nya aktiviteter ska påbörjas.

Överblick: Gemensamma pågående aktiviteter inom Råd för social hållbarhet

Prioritering: Hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper			
Insatsområde	Gemensam aktivitet	Samordnande aktör	Deltagande aktörer
Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor	Skapa en läns gemensam plattform för statistik, analys, kunskap och kommunikation Suicidpreventiva utbildningar för rådets aktörers professioner som möter suicidnära personer	Region Uppsala/ Länsstyrelsen Region Uppsala	Migrationsverket, Håbo kn Polismyndigheten, Uppsala universitet, Uppsala kn, Knivsta kn, Enköpings kn, Tierps kn, Håbo kn
Förutsättningar för goda levnadsvanor			
Egenmakt inflytande och delaktighet			
Trygga miljöer	Våldsförebyggande arbete i skola med fokus på skadliga och begränsande normer för maskulinitet riktat till skolor i socioekonomisk utsatta områden Utveckla den lokala och regionala lägesbilden – för en ökad trygghet	Länsstyrelsen Länsstyrelsen	Polismyndigheten, Uppsala universitet, Knivsta kn, Tierps kn, Håbo kn Polismyndigheten, Uppsala universitet, Knivsta kn, Enköpings kn, Tierps kn, Håbo kn, Älvkarleby kn
Prioritering: Mäns våld mot kvinnor			
Insatsområde	Gemensam aktivitet	Samordnande aktör	Deltagande aktörer
Prostitution och människohandel för sexuella ändamål	Stärka det gemensamma arbetet i länet mot prostitution och människohandel genom regionkoordinatorer	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen, Region Uppsala, Polismyndigheten, Östhammars kn, Tierps kn, Älvkarleby kn, Heby kn, Enköpings kn, Håbo kn, Knivsta kn, Uppsala kn,
Hedersrelaterat våld och förtryck	Stärka strategisk och operativ samverkan genom Resursteam mot hedersrelaterat våld och förtryck	Länsstyrelsen/Uppsala kommun	Uppsala kn, Håbo kn, Älvkarleby kn, Östhammars kn, Enköpings kn, Kriminalvården, Polismyndigheten, Region Uppsala, Försäkringskassan
Kunskap om våld	Sprida Webbkurs om våld hos rådets aktörer och i länet	Länsstyrelsen/NCK	Samtliga

Pågående gemensamma aktiviteter

Aktivitet 1

Skapa en länsgemensam plattform för statistik, analys, kunskap och kommunikation

Insatsområde: Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor

Beskrivning av aktivitet

Insatsen handlar om att skapa en länsgemensam plattform i form av aktuell och tillgänglig statistik, analys, kunskap och kommunikation.

Syftet: Att stödja och ge verktyg för arbete inom prioriteringen att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper.

Önskat framtidstillstånd: Rådets aktörer ska ha fått kompetensutvecklande insatser var aktuell statistik finns att tillgå, verktyg och metoder för att genomföra analyser, samt tillgång till kunskapsinhämtning och forum/nätverk, samt verktyg till att kommunicera arbetet med insatserna. Region Uppsala och Länsstyrelsen i Uppsala län ska vara ledande aktörer i arbetet med social hållbarhet och erbjuda ovan nämnda stöd till länets kommuner, organisationer, myndigheter och civilsamhälle.

Aktiviteter: Rådets aktörer ska genom plattformen ges verktyg i form av kompetensutvecklande insatser för att tillgodogöra sig tillgänglig och aktuell statistik, analys, aktuell kunskap och kommunikation.

Förväntat resultat: Rådets aktörer ska i sitt genomförande av de tre nedanstående insatserna ha fått stöd och verktyg gällande statistik, analys, kunskap och kommunikation

Samordnande aktörer

Region Uppsala och Länsstyrelsen i Uppsala län

Deltagande aktörer

Migrationsverket, Håbo kommun

Bevakar arbetet

Polismyndigheten, Kriminalvården, NCK, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Uppsala kommun, Knivsta kommun, Enköpings kommun, Heby kommun, Älvkarleby kommun och Tierps kommun.

Aktivitet 2

Genomföra gemensamma utbildningar för rådets aktörers professioner som möter suicidnära personer

Insatsområde: Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor

Beskrivning av aktivitet

Kompetenshöjande insatser till yrkesgrupper som i sin roll träffar personer som kan utgöra riskgrupper för suicid. Öka yrkesgruppers suicidpreventiva kunskaper när det gäller att känna igen

tecken på ökad suicidrisk och avgöra vilka åtgärder som kan sättas in för att förhindra att någon tar sitt liv.

Syfte: Att genom suicidpreventiva insatser för professioner som jobbar gentemot socioekonomiskt utsatta områden, ge verktyg och kunskap om hur suicid kan förebyggas.

Önskat framtidstillstånd: Ingen person ska behöva hamna i en sådan utsatt situation att suicid upplevs som den enda utvägen (framtidstillståndet är baserat på det nationella handlingsprogrammet för suicid).

Aktiviteter: Aktiviteter som ska genomföras är kompetensutvecklande insatser (första hjälpen psykisk hälsa samt Psyk-E bas suicid) för professioner som möter riskgrupper i socioekonomiskt utsatta områden.

Förväntat resultat efter 2021: Minst 80% av all yrkesprofession, inom respektive aktör, som möter riskgrupper för suicid ska ha genomgått någon av de ovannämnda kompetensutvecklande insatserna.

Samordnande aktör

Region Uppsala

Deltagande aktörer

Polismyndigheten, Uppsala universitet, Uppsala kommun, Knivsta kommun, Enköpings kommun, Tierps kommun och Håbo kommun.

Bevakar arbetet

Länsstyrelsen, Kriminalvården, NCK, Arbetsförmedlingen, Heby kommun, Älvkarleby kommun.

Aktivitet 3

Våldsförebyggande arbete i skola med fokus på skadliga och begränsande normer för maskulinitet riktat till skolor i socioekonomiskt utsatta områden

Insatsområde: Trygga miljöer

Beskrivning av aktivitet

Aktiviteten handlar om att stärka länets våldsförebyggande samverkan i skolor med ett särskilt fokus på skadliga och begränsande normer för maskulinitet. Samverkan sker bland annat genom en referensgrupp som sammankallas av länsstyrelsen.

Syfte: Den regionala samverkan ska vidgas och stärkas i syfte att förebygga och stävja våld genom att motverka skadliga och begränsande normer för maskulinitet.

Önskat framtidstillstånd: Att Uppsala län, i enlighet med regeringens strategi, har ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld där fokus är proaktivt arbete mot våldets orsaker. Minskad förekomst av våld i skolan, på andra arenor och att länets våldsförebyggande arbete genomsyras av jämställdhet och jämlikhet.

Aktiviteter: Länsstyrelsen bjuder in till forum för samverkan och erbjuder möjligheter till erfarenhetsutbyte och stöd.

Förväntat resultat 2021: Den regionala samverkan har stärkts och rådets medlemmar arbetar på ett kontinuerligt, likvärdigt och jämlikt sätt med våldsförebyggande arbete i och gentemot skolan.

Samordnande aktör

Länsstyrelsen i Uppsala län

Deltagande aktörer

Polismyndigheten, Uppsala universitet, Knivsta kommun, Tierps kommun och Håbo kommun.

Bevakar arbetet

Region Uppsala, NCK, Försäkringskassan, Uppsala kommun, Enköpings kommun, Älvkarleby kommun.

Aktivitet 4

Utveckla den lokala och regionala lägesbilden – för en ökad trygghet

Insatsområde: Trygga miljöer

Beskrivning av aktivitet

Aktiviteten handlar om att stärka systematiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

- Utveckla det systematiska och kunskapsbaserade arbetet med att ta fram lokala och regionala lägesbilder gällande trygghet.

Utbilda, skapa ett processtöd och utveckla ett systematiskt brottsförebyggande arbete kring lokala lägesbilder.

Syfte: Berörda rådsaktörer ska utveckla det lokala och regionala arbetet med strukturerade lägesbilder för ökad trygghet.

Önskat framtidstillstånd: Rådets aktörer genomför regelbundna kartläggningar, arbetar proaktivt med insatser som ökar befolkningens trygghet och är ett samhälle fritt från brott. Oavsett aktörs storlek och resurskapacitet ska verktyg finnas på lokal och regional nivå för systematisk kartläggning och analys. Ett jämlikt och likvärdigt kunskapsbaserat lägesbilsarbete ska ligga till grund för analyser, insatser, samverkansöverenskommelser och medborgarlöften.

Aktiviteter: Kompetensutvecklande insatser och forum för samverkan erbjuds rådets aktörer för att kunna utveckla och stärka det kunskapsbaserade lägesbilsarbetet för trygghet.

Förväntat resultat 2021: Det finns ett jämlikt, strukturerat och kunskapsbaserat lägesbilsarbete i Uppsala län. Alla berörda aktörer arbetar i samverkan, samlar in relevant information, analyserar och sätter in proaktiva insatser för ökad trygghet.

Samordnande aktör

Länsstyrelsen i Uppsala län

Deltagande aktörer

Polismyndigheten, Uppsala universitet, Knivsta kommun, Enköpings kommun, Tierps kommun, Håbo kommun, Älvkarleby kommun.

Bevakar arbetet

Region Uppsala, Kriminalvården, Uppsala universitet, NCK, Försäkringskassan, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Uppsala kommun, Heby kommun, Älvkarleby kommun.

Aktivitet 5

Regionkoordinatorer

Insatsområde: Prostitution och människohandel (med särskilt fokus på sexuella ändamål)

Beskrivning av aktivitet

Regionkoordinatorer har tillsats för Polisregion Mitt (Uppsala, Gävleborg och Västmanlands län).

För arbetet finns en styrgrupp bestående av regionkoordinatorerna och representanter från Åklagarkammaren i Västerås, Migrationsverket region Nord, Polismyndigheten (gruppen för gränsöverskridande internationell grov organiserad brottslighet, GIGOB) samt utvecklingsledare från de tre länsstyrelserna.

Aktiviteter: Operativa insatsveckor, utbildningsinsatser, kommunbesök, uppsökande verksamhet och insatser för att öka medvetenheten hos allmänheten

Syfte: Att förebygga och motverka prostitution och människohandel i Uppsala län.

Önskat framtidstillstånd: Att prostitution och människohandel har minskat i Uppsala län.

Förväntat resultat: Ett proaktivt och förebyggande arbete mot prostitution och människohandel gör att fler fall kan upptäckas och att problematiken minskar även på lång sikt.

Samordnande aktörer

Länsstyrelsen i Uppsala län, Uppsala kommun (Nexus).

Deltagande aktörer

Länsstyrelsen i Uppsala län, Region Uppsala, Östhammars kommun, Tierps kommun, Älvkarleby kommun, Heby kommun, Enköpings kommun, Håbo kommun, Knivsta kommun, Uppsala kommun, Polismyndigheten.

Aktivitet 6

Resursteam mot hedersrelaterat våld och förtryck

Insatsområde: Hedersrelaterat våld och förtryck

Beskrivning av aktivitet

Aktiviteten handlar om att stärka länets samverkan mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Syfte: Att motverka hedersrelaterat våld och förtryck genom ökad strategisk och operativ samverkan mellan nyckelaktörer i länet.

Önskat framtidstillstånd: Att relevanta aktörer i Uppsala län har ett effektivt gemensamt arbete för att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck inklusive barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning.

Aktiviteter: Informationskampanjer och andra kunskapshöjande aktiviteter. Resursteamet sammankallas av länsstyrelsen fyra gånger per år.

Förväntat resultat: Stärkt samverkan i länet och bland rådets aktörer i syfte att upptäcka och förhindra hedersrelaterat våld och förtryck.

Samordnande aktörer

Länsstyrelsen i Uppsala län och Uppsala kommun

Deltagande aktörer

Uppsala kommun, Håbo kommun, Älvkarleby kommun, Östhammars kommun, Enköpings kommun, Kriminalvården, Polismyndigheten, Region Uppsala, Försäkringskassan.

Aktivitet 7

Webkurs om våld

Insatsområde: Kunskap om våld

Beskrivning av aktivitet

Som en del av ett regeringsuppdrag har Länsstyrelserna, Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) och Socialstyrelsen utvecklat en webbkurs som ger grundläggande kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Syftet var att ta fram en webbaserad basutbildning till stöd för kommunernas kompetensutveckling inom området våld i nära relationer, men redan från början utformades kursen för att kunna användas även av andra som behöver grundläggande kunskaper om våld (<https://webbkursomvald.se>).

Exempel på innehåll:

- Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt kännedom om vad särskild sårbarhet kan innebära
- Våldets omfattning och bakomliggande orsaker
- Våldets uttrycksformer, mekanismer och konsekvenser för den som utsätts och för barn som lever med våld
- Samhällets ansvar med fokus på att ställa frågan om våld.

Syfte: Syftet med aktiviteten är att sprida kunskap om våld i länet och hos rådets aktörer.

Önskat framtidstillstånd: Att Uppsala län och rådets aktörer har en hög grundläggande kunskap för att kunna förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Aktiviteter: Att sprida Webbkurs om våld i länet samt att rådets aktörer sprider webbkursen inom sina respektive verksamheter.

Förväntat resultat: Goda kunskaper om våld i Uppsala län och hos rådets aktörer.

Samordnande aktörer

NCK och Länsstyrelsen i Uppsala län

Deltagande aktörer

Samtliga

Styrdokument och källor till grund för arbetet

- Regional utvecklingsstrategi och Agenda 2030-strategi för Uppsala län 2021–2024
- Regional strategi för jämställdhet 2018–2022
- Tillsammans mot brott – ett nationellt brottsförebyggande program
- En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar 2022–2025
- Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor
- Regeringens handlingsplan mot prostitution och människohandel
- Regeringens åtgärds paket för att intensifiera arbetet mot mäns våld mot kvinnor
- Nulägesanalys RUS
- Liv och hälsa ung
- Regiondatabasen, Supercross

LOKALREVISION SOCIALNÄMNDEN 2022-2030

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Syftet med dokumentet.....	3
1.2	Revidering av dokumentet.....	3
2.	Förutsättningar	4
2.1	Hur stor andel av den äldre befolkningen har behov av insatser från äldreomsorgen?.....	4
2.2	Demografi och befolkningsprognoser	4
3.	Bostäder för äldre enligt SOL	6
4.	Särskilt boende, äldre	7
4.1	Korttidsboende	8
5.	Ordinärt boende	8
5.1	Hemtjänst	9
5.2	Trygghetsboende och Seniorboende	9
5.3	Servicebostäder och Annan särskilt anpassad bostad	9
6.	Verksamhet för funktionshindrade	9
6.1	Gruppboende LSS.....	10
6.2	Servicebostad LSS	10
6.3	Korttidsvistelse och korttidstillsyn, LSS.....	11
7.	Bostäder för Individ -och familjeomsorg	11
7.1	Hem för vård eller boende.....	11
7.2	Stödboende/Träningsboende	12
7.3	Boende för personer med psykiatriska funktionshinder.....	12
8.	Administrativa lokaler Sektor omsorg	12
9.	Övrigt	13
9.1	Måltidsorganisation	13
9.2	Beredskap	13
9.3	Lagerutrymmen.....	13
9.4	Andra samverkansparter.....	13
10.	Bilagor	14
10.1	Figurförteckning.....	14
10.2	Lokalhyror	15

1. Inledning

Socialnämndens uppgift är att bedriva verksamhet i enlighet med socialtjänstlag, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade och hälso- och sjukvårdslag upp till kommunal nivå, omfattande:

- Individ- och familjeomsorg
- Äldreomsorg
- Stöd till personer med funktionsvariationer
- Uppsökande, förebyggande och öppna insatser
- Färdtjänst
- Bostadsanpassning

Syftet med socialtjänsten är att främja individens ekonomiska och sociala trygghet.

- Jämlikhet i levnadsvillkor.
- Aktiva deltagande i samhällslivet.

Målgruppen är främst äldre, människor med funktionsbegränsningar samt medborgare i socialt utsatta situationer.

I Östhammars kommun har Sektor samhälle det övergripande ansvaret för att tillhandahålla lokaler och anläggningar till verksamheterna i egna fastigheter, på kommunens mark eller hyra in, alternativt arrendera av extern part för verksamhetens räkning. Sektor verksamhetsstöd har i sin tur ansvaret för att underhålla och verksamhetsanpassa ändamålsenliga lokaler för kommunens räkning. Målsättningen är att kommunens lokalförsörjning ska vara ändamålsenlig, ha hög nyttjandegrad, utvecklas i takt med förändrad efterfrågan, underhållas, verksamhetsanpassas och upplevas som en tillgång för kommuninvånarna.

Kommunens regler för internhyresmodell reglerar förhållandet mellan hyresvärd och hyresgäst avseende verksamhetslokaler. Parterna som berörs är sektor samhälle som fastighetsägare och hyresvärd, sektor verksamhetsstöd i form av fastighetsförvaltare och samtliga sektorer som bedriver verksamhet i såväl kommunägda som inhyrda lokaler.

Kommunens regler för investeringsprocess reglerar hur kommunens investeringar sker. Processen ser olika ut beroende på vilken typ av investering som avses.

1.1 Syftet med dokumentet

Dokumentets syfte är att belysa dagens och framtidens behov av lokaler för socialnämndens ansvarsområde utifrån vad som är känt idag. Detta dokument ska ses som ett underlag inför framtida ärenden och utredningar med lokalpåverkan med syfte att underlätta beslutsfattande.

1.2 Revidering av dokumentet

Dokumentet ska revideras årligen utifrån aktuella prognoser och förutsättningar. Revidering av och beslut om revideringen behöver ske inför uppstart av budgetprocessen.

2. Förutsättningar

2.1 Hur stor andel av den äldre befolkningen har behov av insatser från äldreomsorgen?

Andel av befolkningen i särskilt boende eller ordinärt boende		2018	2019	2020
Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)	Uppsala läns kommuner	3,6	3,4	3,2
Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)	Östhammar	3,7	3,6	3,6
Invånare 65+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Uppsala läns kommuner	10,6	10,2	9,9
Invånare 65+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Östhammar	10,5	10,9	10,9
Invånare 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Uppsala läns kommuner	6,7	6,9	6,7
Invånare 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Östhammar	6,8	7,3	7,4
Invånare 80+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Uppsala läns kommuner	31	31	29
Invånare 80+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Östhammar	31	31	32
Invånare 80+ i särskilt boende, andel (%)	Uppsala läns kommuner	11,4	10,8	10
Invånare 80+ i särskilt boende, andel (%)	Östhammar	11,2	11	10,9
Invånare 80+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Uppsala läns kommuner	20	20	19
Invånare 80+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Östhammar	20	20	21

Tabell 1: Kolada (2022). Andel av befolkningen i särskilt boende eller ordinärt boende.

2.2 Demografi och befolkningsprognoser

Befolkningsutvecklingen för gruppen 65 år och äldre visas i diagrammet nedan

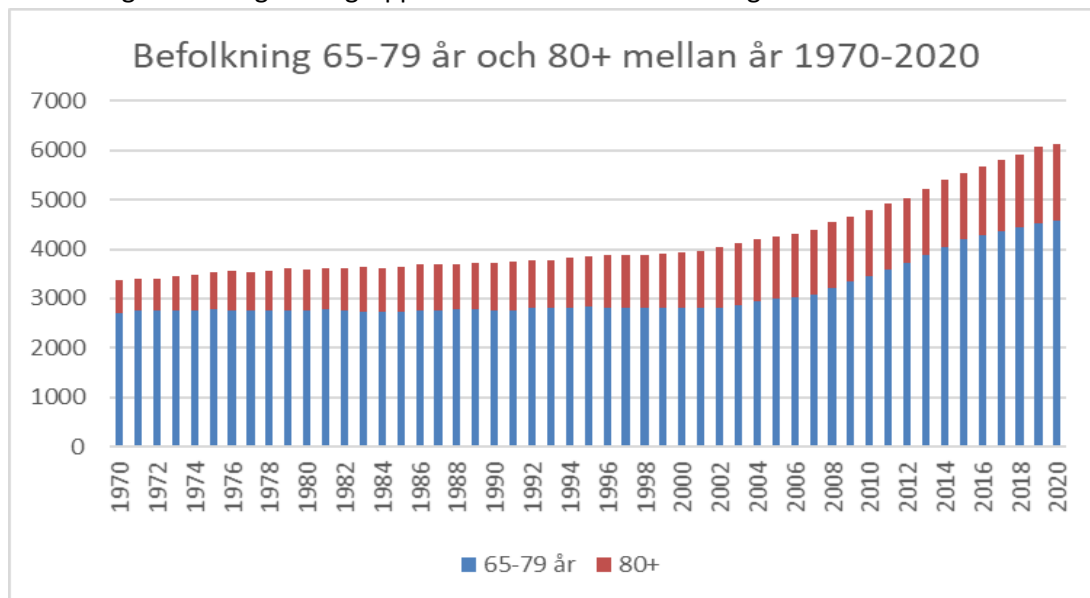

Diagram 1: (Statistiska centralbyrån (2021). Andel av befolkningen mellan 65-79 år samt 80+ mellan åren 1970 till 2020.

I diagrammet utläses att gruppen 65-79 år ligger relativt stabilt mellan 1970 till i början av 2000 talet och växer sedan kraftigt från och med 2006. Östhammars kommun beställer regelbundet befolkningsprognoser från statistiska centralbyrån, SCB. Prognoserna sträcker sig 20 år framåt i tiden och är uppdelade i ettårsklasser.

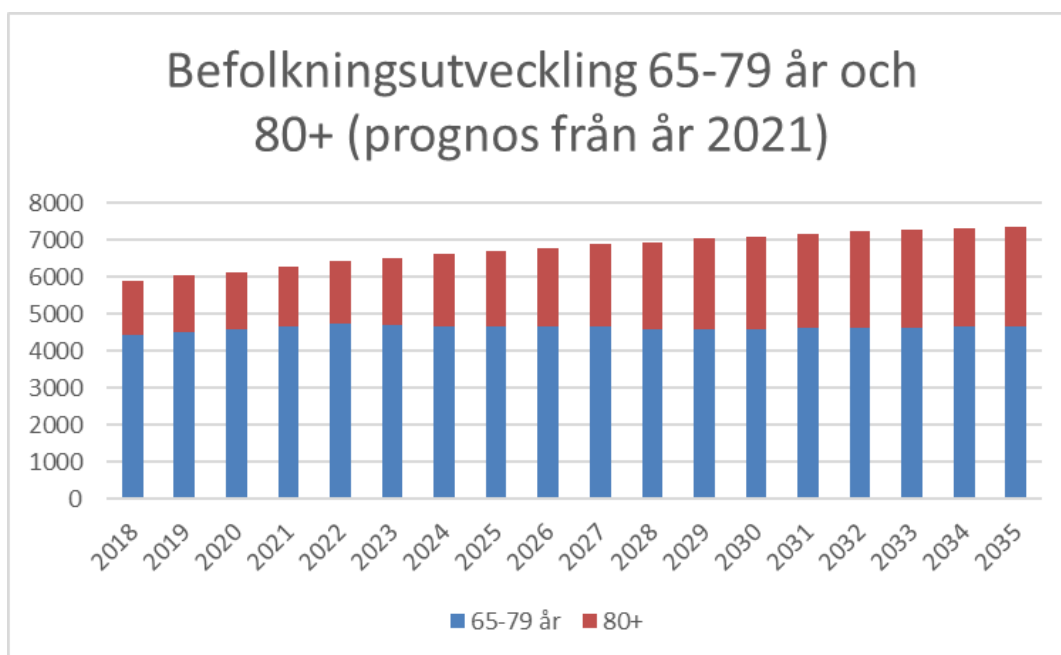

Diagram 2: Statistiska centralbyrån (2021). Prognostiserad befolkningsutveckling av andelen 65-79 år samt 80+ mellan 2018 och 2035.

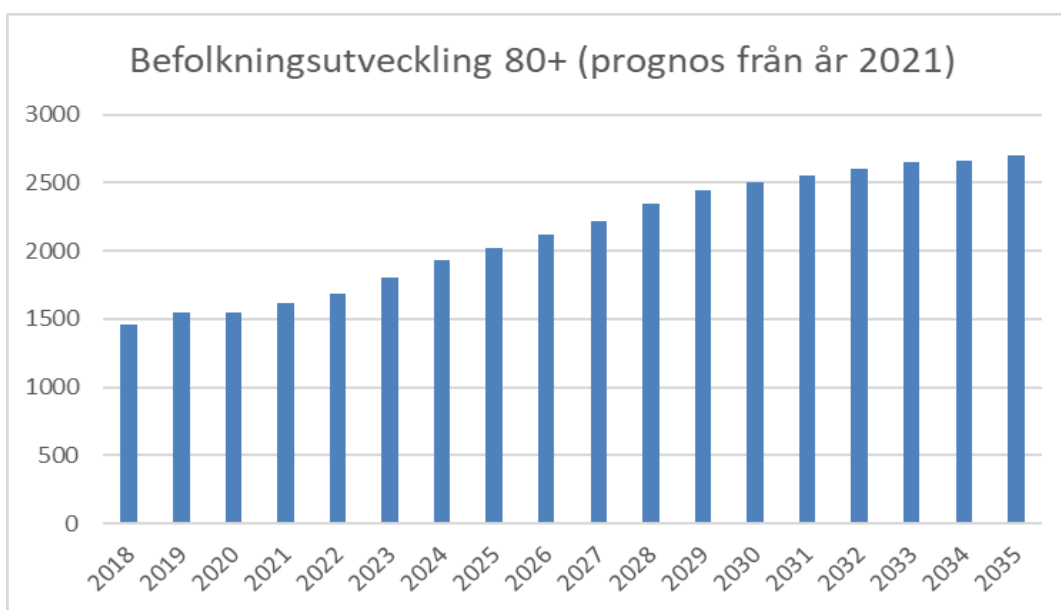

Diagram 3: Statistiska centralbyrån (2020). Prognostiserad befolkningsutveckling av andelen 80+ mellan 2018 fram till 2035.

Enligt SCB:s prognoser för hela kommunen beräknas gruppen över 65 år öka den närmsta 15-årsperioden. I diagrammet ovan redovisas statistik från SCB:s faktiska befolkning för åren 2018-2020 samt prognos från 2021 till 2035 för Östhammars kommun.

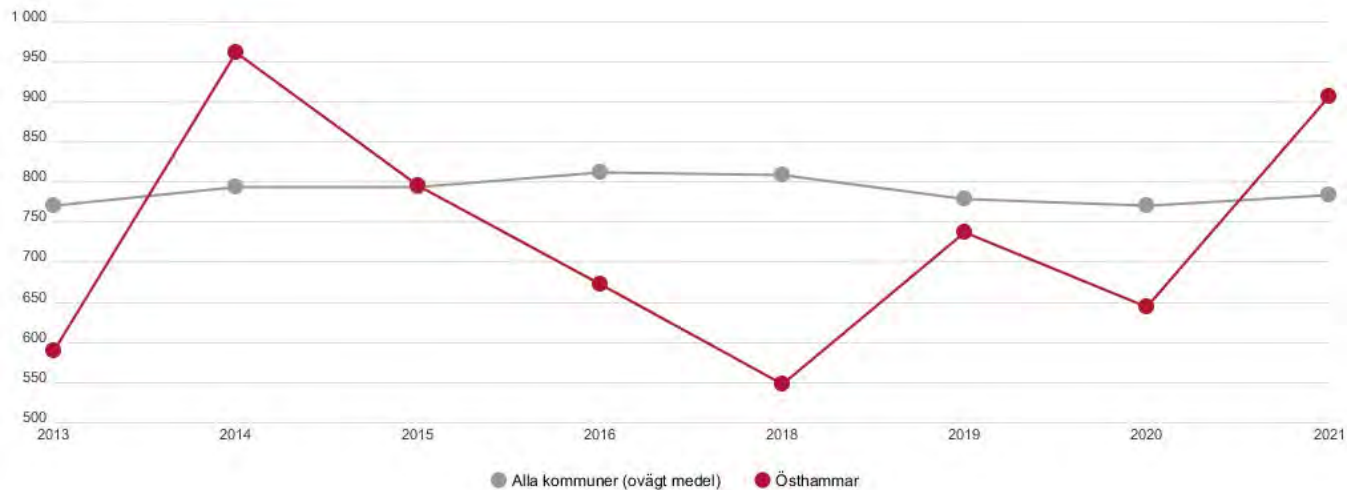
I diagrammen ser man att hela gruppen 65 år och äldre växer under hela perioden men att det från 2023 är tydligt att gruppen 80+ år växer mest.

3. Bostäder för äldre enligt SOL

Östhammars kommun har i förhållande till riket en större andel äldre invånare avseende 65 år och äldre. Antalet och andelen invånare över 65 år förväntas också att öka under de närmaste 10 åren.

I tabellen om medianvårdtid antal dagar i särskilt boende inom äldreomsorg går det inte att se någon tydlig trend, målgruppen är också förhållandevis liten vilket kan förklara de stora svängningarna.

Diagram 4

Kolada (2022). Medianvårdtid i särskilt boende äldreomsorg, antal dagar.

En hög omsättning på brukare är ofta förknippat med ett högre slitage än normalt varför underhållsintervallen i dessa boendeformer bör vara tätare än för vanliga bostäder. En person med demens är oftast fysiskt mer aktiv än en person med omvårdnadsbehov. En placering utifrån demenssjukdom har även en längre boendetid än en ren omvårdnadsplacering vilket innebär att behovet av platser kommer att öka på grund av att omsättningen av befintliga platser minskar. Den genomsnittliga boendetiden kommer att öka med ett ökat antal platser för demenssjuka. Det är därför av vikt att kommunen bevakar utvecklingen av den genomsnittliga boendetiden.

Antalet 65 åringar och äldre beräknas att öka från 6259 personer (2021). Det närmaste året förväntas antalet 65+ invånare i kommunen att öka med 130 personer. Blickar vi framåt till 2031 är prognosen att antal 65+ har ökat med cirka 930 personer.

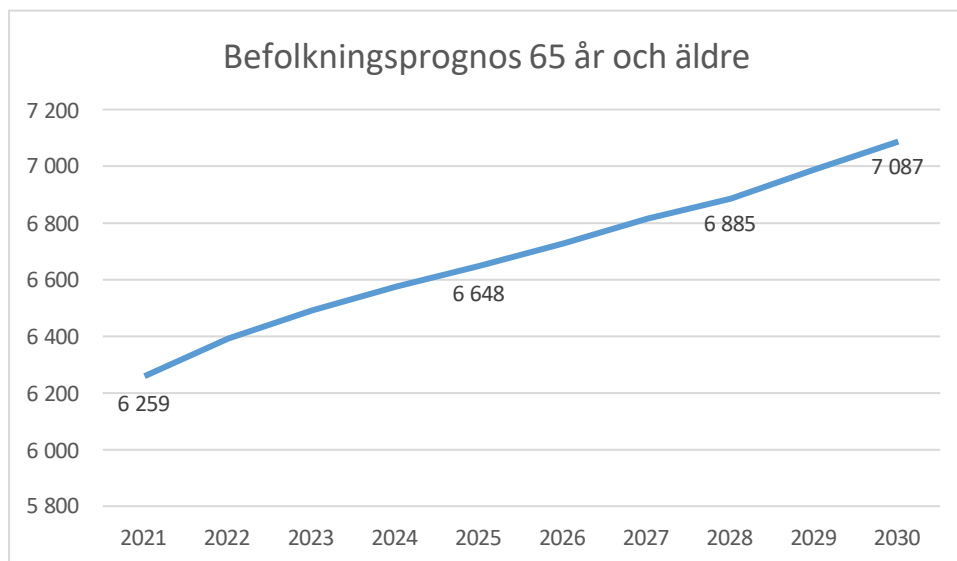

Diagram 5: Statistiska centralbyråns befolkningsprognos (2020). 65 år och äldre.

Antalet 80 + åringar förväntas 2021 uppgå till 1590 personer och beräknas växa till 2550 personer år 2031. Ökningen i gruppen med knappt 1 000 personer kan sättas i relation till andelen i gruppen 80+ som under 2021 antingen hade särskilt boende eller ordinärt boende.

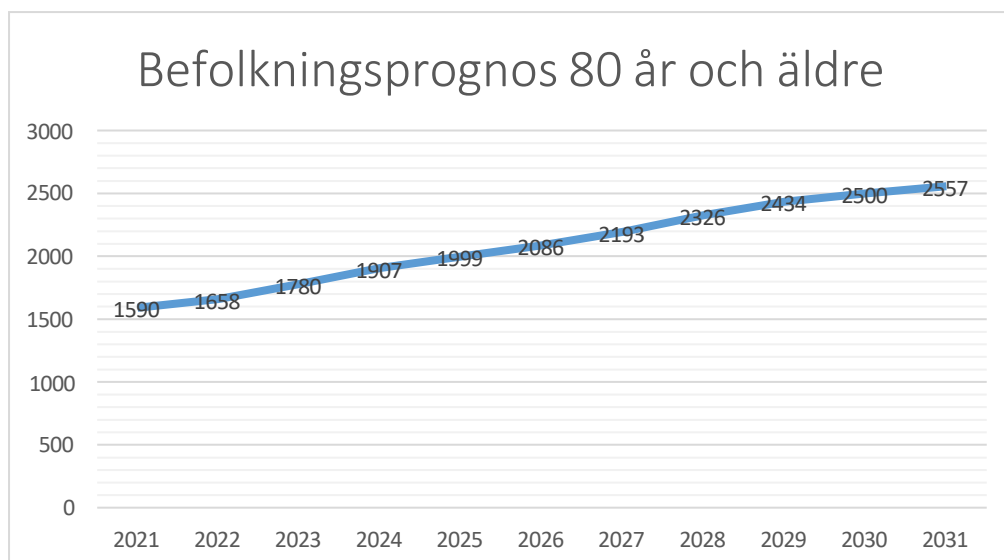

Diagram 6: Statistiska centralbyråns befolkningsprognos (2020). 80 år och äldre.

4. Särskilt boende, äldre

Särskilt boende för äldre är enligt Socialtjänstlagen en behovsprövad boendeform, där kommunerna är skyldiga att tillhandahålla särskilda boendeformer för service och omvårdnad.

Kommunen har idag fem boenden med sammanlagt 233 platser. Samtliga fastigheter ägs av kommunen eller Stiftelsen Östhammarshem. All verksamhet bedrivs i kommunal regi.

Ort	Särskilt boende	Omvårdnad	Demens	Total platser	Korttidsplats	Psykiatriplats	Lägenheter
Östhammar	Edsvägen 16	0	58	60	2	0	62
Öregrund	Tallparksgården	23	0	23	0	0	23
Gimo	Lärkbacken	35	0	47	7	5	46
Alunda	Olandsgården	53	0	53	0	0	53
Österbybruk	Parkvägen	0	47	48	1	0	48
	Totalt	111	105	233	10	5	232

Tabell 2: Särskilda boenden år 2022.

Framtida behov

Om vi endast tittar på den prognostiserade befolkningsutvecklingen i kommunen och antar att behovet av SÄBO-platser i kommunen följer samma utveckling, kan vi se ett ökat behov med drygt 100 platser de kommande 10 åren. Tittat man däremot tillbaka går det att se att det finns en minskande andel av äldre som bor på särskilt boende. En förklaring till detta är att allt fler människor tenderar att välja att så långt som möjligt bo kvar i hemmet samt att den äldre befolkningen tenderar att vara friskare än tidigare. I arbetet med Trygg och hållbar äldreomsorg ingår att arbeta aktivt med det förebyggande arbete och kvalitativa hemtjänstinsatser, för att fler ska kunna bo hemma längre med god- och trygghetsskapande omsorg. Detta är en delmängd i arbetet med att möta behoven utifrån den prognostiserade befolkningsutvecklingen. Kommunen kommer att behöva följa utvecklingen av antalet äldre i befolkningen och antalet äldre i behov av särskilt boende.

Parallellt med den ökande äldre befolkningen ser kommunen också en ökning av personer med demenssjukdom. Sektor omsorg har under 2021 ställt om Edsvägen 16 och Parkvägen till enbart demensboenden och Olandsgården, Lärkbacken och Tallparksgården har ställts om till omvårdnadsboenden.

4.1 Korttidsboende

Korttidsboende är en typ av tillfälligt boende som är en avlastning för anhöriga eller rehabilitering för individen. Boendet kan även användas efter vård i väntan på att flytta hem eller flytta till annat anpassat boende. Beslut om placering fattas enligt SoL.

Befintligt bestånd uppgår idag till 10 platser som kommunen driver i egen regi. Beskrivs i tabell nr: 2

Det finns också ett samverkansavtal med regionen med totalt 18 närvårdsplatser, inrymda vid regionens lokaler vid vårdcentrum i Östhammar. Den drivs av kommunen men kostnaden uppgår till 35 %. Beslut om placering fattas av läkare från regionen.

Framtida behov

Under 2021 gjordes en omställning av korttidsplatser från 14 till 10. Det framtida behovet av korttidsplatser kommer att behöva följas noggrant och ses över de kommande åren.

5. Ordinärt boende

Ordinärt boende innebär att en människa bor kvar i den egna lägenheten även på äldre dagar. Ordinärt boende har ökat och ställer nya krav vad gäller tillgänglighet och framkomlighet. Detta gäller såväl inom den egna bostaden som miljön runt omkring, exempelvis trapphus, portentré och gångvägar. Behöver den äldre personen ytterligare assistans så sker det genom hemtjänst.

5.1 Hemtjänst

Antalet brukare med behov av hemtjänst ökar i takt med att de äldre blir fler samt att vårdtyngden

ökar. Palliativ vård i hemmet blir allt mer efterfrågat. I samband med att personalgruppen förstärks med personal, finns behov av större eller utökade lokaler.

Framtida behov

Hemtjänstens lokaler är idag belägna inom de fem särskilda boendena. I samband med personalförstärkning ökar behovet av personalutrymmen. Behovet bedöms störst för Östhammar, varför sektor samhälle har i uppdrag att utreda möjlighet till ombyggnation av Edsvägen för att möta behovet.

Trygghetsboende och Seniorboende

Trygghetsboenden och seniorboenden är inte ett kommunalt ansvar, och är inte biståndsbedömt. Stiftelsen Östhammarshem har ett antal platser som de administrerar och kommunen behöver fortsatt hålla en tät dialog med Östhammarshem och andra aktörer för att säkerställa att antalet boenden ligger i linje med behovet.

Framtida behov

Tittar vi på den prognostiserade befolkningsutvecklingen bör behovet av den här typen av boenden att öka de kommande åren. Kommunen måste fortsatt följa utvecklingen och ha en tät dialog tillsammans med Östhammarshem och andra aktörer för att möta efterfrågan på dessa typer av boenden.

5.2 Servicelägenheter och Annan särskilt anpassad bostad

En servicelägenhet är en bostad som till viss del är anpassad till personer med funktionshinder. Lägenheterna finns till exempel på markplan eller är utrustade med hiss. Lägenheterna är i storleken 1 rum och kök till 2 rum och kök. Det finns ingen tillgång till gemensam service eller personalstöd. Under 2021 ställdes en del av servicelägenheterna om till *Annan särskilt anpassad bostad*, enligt LSS. I kommunen finns idag 4 personer med den boendeformen.

Bostäderna är inte låsta för LSS eller SOL utan används flexibelt utifrån beslut.

Ort	Servicelägenhet	LGHT	SOL	LSS	
Östhammar	Prästgatan	26	25	1	2 RoK
Öregrund	Smedjegatan	24	24	0	2 RoK
Gimo	Åkerigatan	14	12	2	2 RoK
Österbybruk	Ekbacksvägen	21	20	1	2 RoK
TOT		85	81	4	

Tabell 3: Befintligt bestånd servicelägenheter 2022.

Framtida behov

Kommunen ser i dagsläget inget ytterligare behov av servicelägenheter inom den närmaste 5-årsperioden, det förs kontinuerligt dialog med Östhammarshem.

6. Verksamhet för funktionshindrade

Boendeformen för funktionshindrade lyder under LSS, vilket innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och service. En LSS-bostad är en insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Det innebär en bostad anpassad för exempelvis personer med intellektuell funktionsnedsättning, autism eller hjärnskada. Boendet kan vara en gruppboende, en serviceboende eller annan särskilt anpassad bostad. Målet är att ge personen möjlighet att bo i ett fullvärdigt hem

utan institutionsprägel, för permanent bruk.

6.1 Gruppboestad LSS

Kommunen har i dagsläget 6 gruppboenden med sammanlagt 35 bostäder. 5 gruppboenden finns i Östhammar och ett i Österbybruk. Vid Dannemoravägens gruppboende i Österbybruk finns ytterligare 4 lägenheter (LSS servicebostäder) knutna till gruppboestaden, d.v.s. personalstöd finns tillgängligt till dessa lägenheter.

Ett alternativ till gruppboende är personlig assistans, vilket kan påverka behovet av gruppboenden beroende på om SFB (Socialförsäkringsbalken) och Försäkringskassans beslut begränsas. Regelverket och de eventuella förändringarna behöver bevakas och hanteras om lagändring införs.

Ort	Gruppboestad	Platser
Östhammar	Edsvägen 14 "Vattentornet"	5
Östhammar	Kanikebolsgatan 9 "Boda"	5
Östhammar	Klackskärsgatan 3 "Abborren"	5
Östhammar	Klackskärsgatan 3 "Klackskär"	6
Östhammar	Prästgatan 2 "Rådhuset"	5
Österbybruk	Dannemoravägen 15	5 (9)
	Totalt	31 (35)

Tabell 4: Befintligt bestånd gruppboestad LSS.

Framtida behov

Boendena Abborren och Klackskär är tillfälligt lokaliserade på Vårdcentrum på grund av åtgärder i ordinarie boende. Om boendena kan flytta tillbaka till ursprunglig adress eller inte är under översyn, på uppdrag av Socialnämnden, och påverkar framtida behov. Översynen som sker i samverkan mellan sektor Omsorg och sektor Samhälle är inte klar och beslutad när detta underlag tas fram.

För att undvika överställda beslut och för att kunna erbjuda plats i kommunen för de som är externt placerade så prognosticeras på sikt behov av fler bostäder i gruppboestad, trots genomförd utbyggnad av antal servicebostäder för målgruppen. En översyn av inriktningen på befintliga gruppboestäder respektive bostad med särskild service skulle kunna ändra behoven över tid, varför utvecklingen bör följas.

6.2 Servicebostad LSS

Servicebostad är en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och lägenhet i gruppboestad. Boendet består av ett antal lägenheter, utspridda bland de vanliga lägenheterna i sinsemellan närliggande hus. En grupp boende har tillgång till en gemensamhetslokal för samvaro och möte med personal.

En servicebostad kräver närhet till personal och gemensamhetsutrymmen och de boende behöver inte stöd i samma utsträckning som boende på gruppboestäder.

Det finns idag 26 lägenheter i servicebostad LSS i kommunen.

Ort	Servicebostad	Lägenheter
Östhammar	Repslagaregatan	11
Österbybruk	Dannemoravägen	4
Östhammar	Albrektsgatan	11
	Totalt	26

Tabell 5: Befintligt bestånd servicebostad.

Framtida behov

Ombyggnation av Östhammarshems lokaler på Albrektsgatan färdigställdes i februari 2022. Inflyttning genomförd. Detta gav en ökning om totalt fyra servicebostadsplatser (antal lägenheter) i kommunen, jämfört med innan ombyggnationen.

Efter utökningen förväntas inget ytterligare behov att finnas under den kommande 5-årsperioden.

6.3 Korttidsvistelse och korttidstillsyn, LSS

Korttidsvistelse är ett biståndsbedömt boende som riktar sig till personer med funktionsvariation. Utformningen på lokalen är gemensamhetsytor med tillagningskök, personalutrymmen samt enskilda rum till de boende. Åtgärden är tänkt att tillföra barnet upplevelser i form av anpassade aktiviteter samt att avlasta vårdnadshavare under korta perioder.

Ort	Korttidsvistelse	Lägenheter
Östhammar	Bojen	5

Tabell 7: Korttidsvistelse och korttidstillsyn, LSS

Kommunen har lokaler för korttidsvistelse som heter Bojen, som ligger i Östhammar och drivs i egen regi. Antal beslut brukar växla mellan cirka 15-20 barn med olika antal dygn. Både antal barn och dygn kan förändras från månad till månad. Utöver Bojen finns även 11:ans fritids med lokaler inom skolans område som bedriver korttidstillsyn.

Framtida behov

Behovet inom den kommande 5-årsperioden väntas inte öka.

7. Bostäder för Individ -och familjeomsorg

7.1 Hem för vård eller boende

Hem för vård eller boende (HVB) är en verksamhet som bedriver behandling, stöd eller fostran och kan inrikta sig till barn, ungdomar, vuxna eller familjer med någon form av behov inom socialtjänstens ansvarsområde. Det betyder att ensamkommande barn kan ingå i den kategorin, som söker asyl eller som har fått permanent uppehållstillstånd. Beslut om placering på HVB fattas genom SoL. HVB erbjuder boende med heldygnsvistelser kombinerat med vård eller behandling. Kommunen äger idag inga lokaler som bedriver HVB.

Framtida behov

Kommunen har idag ingen HVB verksamhet i egen regi och ser inte heller något framtida behov av

den här typen av boenden.

7.2 Stödboende/Träningsboende

Stödboende avser platser för heldygnvistelse för personer som behöver tillsyn och stöd men inte vård eller behandling. Stödboende kan beskrivas som en vanlig bostadslägenhet där personal regelbundet finns på plats och tittar till personen. Placeringsformen avser barn och unga i åldrarna 16-20 år. Samtliga beslut om stödboende är tidsbegränsade.

Det finns i dagsläget 11 platser för stödboende i kommunen. 4 lägenheter i Gimo och en fastighet i Östhammar med öppenvård och jourboende/träningslägenhet med 1 lägenhet. Det finns även ett boende i Öregrund med 5 lägenheter i för träningsboende. Boendeformen även kopplad till antalet ensamkommande barn och ungdomar som kommunen tar emot.

Framtida behov

Det är svårt att sia om hur kriget i Ukraina kommer att påverka behovet av stödboende i närtid och på längre sikt varför utvecklingen följs noggrant.

Kommunen bedriver även ett nära samarbete med Östhammarshem kring ensamkommande och bostadssociala kontrakt.

7.3 Boende för personer med psykiatriska funktionshinder

Kommunen har 5 platser på Lärkbacken som är avsedda för personer med psykiatriska funktionshinder. Kommunen har också valt att hantera boende inom socialpsykiatri genom att köpa in ett antal platser.

Framtida behov

Det finns behov av ett ökat antal platser för personer med beroendeproblematik.

Kommunens ser ett behov av att se över olika tillfälliga boendeformer som kan samordnas med andra aktörer.

8. Administrativa lokaler Sektor omsorg

Sektor omsorg har ett antal administrativa lokaler som används. De flesta finns på socialkontoret, men de finns även på vissa andra platser.

Individ- och familjeomsorgens öppenvård uppdelad på fyra platser (en i Östhammar och tre i Gimo) men kommer organisatoriskt att slås ihop till en enhet under 2022. Den nya enheten behöver samlas.

Framtida behov

Kommunen ser ett framtida behov av att se över samordningen av sektor omsorgs administrativa lokaler. Kommunen behöver också följa utvecklingen kring kontorsplatser.

Det finns också ett specifikt behov av en gemensam lokal för alla medarbetare vid Myndighetens öppenvård, som blir en enhet under 2022. Den nya enheten omfattar 19 medarbetare och två chefer. De identifierade behoven består av kontorsrum, skrivplatser, sammanträdesrum, flertalet ljudisolerade besöksrum, kök, wc och parkeringsmöjligheter för verksamhetens bilar.

9. Övrigt

9.1 Måltidsorganisation

Måltider till kommunens fem särskilda boenden för äldre lagas lokalt på respektive boende. Matlådor till ordinärt boende lagas i köket på Frösåkersskolan. Måltidsorganisationen håller på att ses över som sin helhet i kommunen, vilket gör att de kan komma att ändras i framtiden.

9.2 Beredskap

Under pandemin uppstod behov av lagerutrymmen för att kunna distribuera större volymer av förbrukningsmaterial på effektiva sätt i organisationen än verksamheten tidigare haft. Detta belyser ett inventeringsbehov i beredskapshänseende.

Framtida behov

Sektorn deltar i- och följer arbete på samma sätt som övrig förvaltning och gör därför inget medskick av eventuella behov i detta underlag.

9.3 Lagerutrymmen

Vissa enheter inom socialnämndens verksamhetsområde har behov av att lagerhålla material och förbrukningsmaterial. Det innebär att det behövs utrymme för detta i, eller i anslutning till, verksamhetslokalerna.

Kommunen ansvarar för hjälpmedel till personer över 21 år som har en funktionsnedsättning.

Exempel på hjälpmedel som tillhandahålls av kommunen är rollator, rullstol, bad- och duschstol, förhöjning till stolar och toalettstolar. Dessa lagerhålls på Albrektsgatan.

Framtida behov

I dagsläget finns inget behov av att utöka utrymmet för lagerhållning av hjälpmedel.

I samband med flytt av hela eller delar av en enhet eller verksamhet måste hänsyn tas till behovet av utrymme för lagerhållning i, eller i anslutning till, verksamhetslokalerna.

9.4 Andra samverkansparter

Sektor omsorgs behov av lokaler täcks till delar genom att vi är internhyresgäster, men majoriteten av lokalbehovet täcks av hyreskontrakt med Östhammarshem och region Uppsala. Därför är det av vikt att ha en god dialog med dessa parter. Det borgar för att minska risken för störningar till följd av dessa parter underhållsplaner på sektor omsorgs verksamhet.

10. Bilagor

10.1 Figurförteckning

Tabell 1: Kolada (2022). Andel av befolkningen i särskilt boende eller ordinärt boende.

Tabell 2: Särskilda boenden år 2022.

Tabell 3: Befintligt bestånd servicelägenheter.

Tabell 4: Befintligt bestånd gruppbostad LSS.

Tabell 5: Befintligt bestånd servicebostad.

Tabell 6: Annan särskilt anpassad bostad, LSS.

Tabell 7: Korttidsvistelse och korttidstillsyn, LSS

Diagram 1: (Statistiska centralbyrån (2021). Andel av befolkningen mellan 65-79 år samt 80+ mellan åren 1970 till 2020.

Diagram 2: Statistiska centralbyrån (2021). Prognostiserad befolkningsutveckling av andelen 65-79 år samt 80+ mellan 2018 till 2035.

Diagram 3: Statistiska centralbyrån (2020). Prognostiserad befolkningsutveckling av andelen 80+ mellan 2018 fram till 2035.

Diagram 4: Kolada (2022). Medianvårdtid i särskilt boende äldreomsorg, antal dagar.

Diagram 5: Statistiska centralbyråns befolkningsprognos (2020). 65 år och äldre.

Diagram 6: Statistiska centralbyråns befolkningsprognos (2020). 80 år och äldre.

10.2 Lokalhyror

Bilaga 1, lokalhyror omsorg					Lokalhyra 2021, tkr
VHT	OBJ	Verksamhet/administrativt	Adress		
Särskilt boende , egen regi (och hemtjänst och HSL)	1568 Vård&omsorgsboende. Östh.	Verksamhetslokal	Edsvägen 16		9 114
Särskilt boende , egen regi (och hemtjänst och HSL)	1578 Parkvägen 9-11	Verksamhetslokal	Parkvägen 7-9		11 319
Särskilt boende , egen regi (och hemtjänst och HSL)	1589 Olandsgården, Alunda	Verksamhetslokal	Prästgårdsvägen 12		9 084
Särskilt boende , egen regi (och hemtjänst och HSL)	1591 Lärkbacken, Gimo	Verksamhetslokal	Folketshusgatan 2		7 989
Särskilt boende , egen regi (och hemtjänst och HSL)	1593 Tallparksgården	Verksamhetslokal	Tallparksvägen / S:a Långgatan		3 194
Hemtjänst egen regi	1117 Hargshamns skola	Administrativa lokaler	Skolvägen 1		47
LSS, Bo i särskilt bost vux, eg regi	1581 Dannemv 15, grpboende Öby	Verksamhetslokal	Dannemoravägen 15		143
LSS, Bo i särskilt bost vux, eg regi	1584 Abborren, Klackskärs 3	Verksamhetslokal	Klackskärsgratan 3		1 189
LSS, Bo i särskilt bost vux, eg regi	1594 Gruppboende, Edsvägen	Verksamhetslokal	Edsvägen 14		150
LSS, Bo i särskilt bost vux, eg regi	1595 Gruppboende, Kanikebolsg.	Verksamhetslokal	Kanikebolsgatan		132
LSS, Bo i särskilt bost vux, eg regi	1597 Repslagargatan 6, Östh	Verksamhetslokal	Repslagargatan 6		157
LSS, Bo i särskilt bost vux, eg regi	1786 Rådhuset, Prästg 2 04 1	Verksamhetslokal	Prästgatan 2		429
LSS, Bo i särskilt bost vux, eg regi (tidigare HVB ensamkommande)	1571 Solgården	Verksamhetslokal	Albrektsgatan 14		2 025
Dagl vht enl LSS, egen regi	1400 Kommunkontoret	Administrativa lokaler	Stångörsgatan 10		0
Dagl vht enl LSS, egen regi	1579 Brygghuset	Verksamhetslokal	Lasarettsvägen		346
Dagl vht enl LSS, egen regi	1185 Ugglan	Verksamhetslokal	Morkullgatan 5		111
Dagl vht enl LSS, egen regi	1574 Gläntans kiosk & café	Verksamhetslokal	Lasarettsvägen		172
Dagl vht enl LSS, egen regi	1400 Kommunkontoret	Verksamhetslokal	Stångörsgatan 10		0
Dagl vht enl LSS, egen regi	8607 Bertilet/lågstadiet	Verksamhetslokal	Bertilet/lågstadiet		133
Dagl vht enl LSS, egen regi	8607 Bertilet/lågstadiet	Verksamhetslokal	Bertilet/lågstadiet		108
Dagl vht enl LSS, egen regi	1111 Källörsskolan	Verksamhetslokal	Källörsgatan 1		72
Dagl vht enl LSS, egen regi	1433 Östh 16:4, Dag.vht Butik	Verksamhetslokal	Drottninggatan 5		51
Dagl vht enl LSS, egen regi	1400 Kommunkontoret	Verksamhetslokal	Stångörsgatan 10		0
Dagl vht enl LSS, egen regi	8607 Bertilet/lågstadiet	Verksamhetslokal	Bertilet/lågstadiet		65
LSS, Kort.vist utanför hem, boende	1573 Fyrhuset - Bojen	Verksamhetslokal	Lasarettsvägen		1 497
Enheten för förebyggande + planering VoO (tidigare låg även korttids här)	1592 Östhammars sjukhus	Verksamhetslokal/administrativ lokal	Lasarettsvägen		4 641
Boendestöd i ordinärt boende	7012 Vattentornet 1, Gimo	Verksamhetslokal	Vattentornet 1, Gimo		119
Korttidsboende/Korttidsvård	1570 Närvårdsvd. Östh sjukhus	Verksamhetslokal	Lasarettsvägen		2 109
Bryggan	7008 Gimo torg 5	Administrativa lokaler	Gimo torg 5		119
Råd och stöd	7007 Gimo Torg 8	Administrativa lokaler	Gimo Torg 8		100
Strukturerad öppenvård vuxna	1779 Marmav 6 D, lgh 14	Verksamhetslokal	Marmavägen 6D		39
Strukturerad öppenvård vuxna	2051 Blomtorp, Västerg 50 Öreg	Verksamhetslokal	Västergatan 50, Öregrund		134
Öppen träfflokal	1582 Svarvargatan 3, Östhammar	Verksamhetslokal	Svarvargatan 3, Östhammar		125
Stödboende ensamkommande och Övr öppna ins Barn o Ungdom	7011 Köpmangatan 8, Gimo	Verksamhetslokal	Köpmangatan 8, Gimo		291
Nyttjande av lokalerna i kommunhuset	1400 Kommunkontoret	Administrativa lokaler	Stångörsgatan 10		15
Socialkontoret	1588 F.d sjukhemmet, Östh	Administrativa lokaler	Kyrkogatan 14		2 267
Administrativa lokaler för LSS ledning	1579 Brygghuset	Administrativa lokaler	Lasarettsvägen		400
					57 887

